

VILÁG

Megjelenik e politikai, tudományos és művészeti lap minden héten kétszer: Szerdán és Szombaton. Hivatalos tudósításokon kívül, hírlője közöl minden hirdeményt, egy negyed-szelet sorától három krajczárért pengő pénzben.

Nem-rendes levelezők kéretnek az Intézethez bérmentesen küldeni közléseiket.

Előfizetheti helyben a szerkesztő-hivatalban (Uri-utca 450 sz. alatt, 15° emeletben), félévre postán 6, külföldben 5 ezüst forinttal; az országban minden — azon kívül csak a bécsi cs. kir. fő-postahivatalnál Bécsben.

Minden közlés „a Világ szerkesztő-hivatalának” cím alatt kéretik beküldetni.

Tartalom.

Magyarország és Erdély. Kitérítés. Kinevezések. Népmagyarosítás. Szerény ohajtások a közlő országgyűlést illetőleg VIII. Wildner és az adó. — Pesti Józsefvásár. — Fővárosi hírek. — Magyar tudóstársaság. — Magd. egyesület föld.-szakosztályi ülése. Megyeiülési indítások: Pestből (Ösiség előlétesztve, adó elfogadva. Az országgyűlésre meghívó királyi levél felolvasatik.) Zemplénből. Abaujvóból, Szatmárból, Pozsonyból, Győrben, Sárosból. Hírlapi kalászkok. Hála és köszönet. Nagybritannia (Az Ellenborough lord elleni indítvány bukik. Peel új vesztélyben. Az idegenek helyzete Angliában. Roebuck az afgan háborúról. Honosítási törvényjavaslat megbukik.) Franciaország (Földrengés. Quadeloupe szigetén, erről részletek. Jegyzői oklevelek ügye. — Aláírások Quadeloupe számára. Villemain tudósítása az oktatásügyről. — Spanyolország (Espartero névünnep. — Csempészet nagyban. A szövetség tönkretételéről. Választási harc. Barcelonában. Szabad raktárjog a kikötőkben.) — Belgium és Németalföld (Czukur-törvény; takarékoság.) — Szerbia (A zultán válasza újságában.) Havti (Tűzvész. Port-au-Princeben.) Északamerikai egyesült státusok (Oregon-bill; adósság; cabinet változások.) Vegyes közlések. Hivatalos és magánhirdetések. — Gabonár. — Pénzkelet. Dunavízjárás.

Magyarország és Erdély.

Ö cs. kir. apost. Felsője Wodjaner Sámuel József, pesti polg. nagykereskedő, több érdemei tekintetéből, Krassó vármegyében keblezett Kaptoria kincstári helységgel megadományozni és egyszersmind őt is utódjait „Kaptoriai” előnévvel járó magyarországi nemességgel megajándékozni legkegyelmesebben méltóztatott. Ö cs. ap. kir. Felsője Rombauer Gusztáv hites ügyvédnek vezették nevével Romlaky-ra átváltoztathatni kegyelmesen megengedte. A Jász-Kun kerület kebelében Uy Péter halála által megüresült számvevői hivatalra, nádor ö cs. k. főhercegsége, Kenéz Mihályt a Nagy-Kun kerület eddigi esküdtjét méltóztatott kegyelmesen kinevezni. A magy. kir. udv. Kamara a szomolnoki kir. erdőkezelői állomásra Paulik János őhegyi kir. erdésztt alkalmazta; nemkülönben a Schreiner Mihály előléptetése által megüresült újhatú alerdészti-állomásra Kerekes Lajos eddigi díjtalan erdőtisztí gyakornokot nevezte ki.

Pest, martius 25. 1843.

□ Szerény ohajtások a közlő országgyűlést illetőleg. VIII.

Meglepő jelenet az hazánkban, hogy az agitatio rendszerint oly tárgyra van irányozva, melyek a teendősegek sorában vagy alárendelt szerepben tünnek fel, vagy pedig merőben valósíthatlanok a jelen pillanatban. Ilyen volt, például, csak kevéssel ezelőtt a szabad föld, később a fumei vasut. A kőutak mellett, melyek pedig most hasonlíthatatlanul fontosabbak, nem agítal senki. Úgy látszik, még nem született meg a valódi agitator, ki a roppant tömkelegből kitudná ragadni a legkorszerűbb tárgyakat, és mellettök sikerrel tudna agitálni. Az igaz, felette nagy apathiaival nagyon még publicumunk, és kivált a megyei publicum, felruházva. És csalatkozik, ki azt hinné, hogy a két év óta sajtó útján folyó vitatás ezt felette electrizálta. A nemzetélet legfontosabb kérdései csak igenigen kevéssel gerjesztenek több érdeket a legnagyobb számmal, mint ennekelőtte. A legnagyobb szám maiglan is egészen el van merülve, provincialis és megyei érdekibe, czivodásaiba, pártulódásaiba, és azt egy brachialis executio, vagy planae successionis eset sokkal inkább érdeklí, mint bármely országos tárgy. Hát ha még a Karok és Rendek, meg a főispán, vagy alispánok között történetből feszes állás foglal helyet, mennyire háttérbe szorítják az ilyen tusák az országos tárgyakat! Biz így vagyunk még mi, kedves hazámiai; és ezt nevezük megyei életnek.

De térjünk tárgyunkhoz — a közlekedési eszközök körül országgyűléseleg teendőkhöz.

A régi expediensek ezen tárgyra így hangzottak: Jurisdictiones providebunt — viarum conservatio Vice-Comiti incumbet 'sat. Hogy az ellélekkel márma csak kivételképen megyünk valamire, a mindennapi tapasztalás bizonyítja. A nemzeti színházra tett ajánlásra, az urbéri telkeket bíró nemesek adózására 'sat. nézve is ilyenforma generalis regulák vannak felállítva; milyen nagy és gyönyörű sikerrel? nem szükség emlegetni. Hasonló rovat alá tartozik egy más hátulsó ajtócska, mely így hangzik: ezen tárgy nagy összefüggésben van a commerciale operatummal, és ott már pertractáltatott, oda kell hát utasítani, — vagy pedig: a tárgy sokkal fontosabb, mintsem hogy illy röviden el lehetne végezni, és így szükség országos küldöttségre bízni, mely készítsen egy új operatumot, majd 1848ban felveendő. Mind ezen régi expediensek tökéletesen elkopottak már, és va-

lóban mi azt tartanók valódiilag nagyapnak, midőn ezek tutti quanti, diétális terminologia szerint: „ünnepelesen deponáltatnának” és elparentáltatnának, s elmeteltetnének, nem bánjuk, fáklás díszmenet mellett. Erre több példa van, így például 1832-ban le-tétezt a szólás-szabadsági sérelem, a híres 5ik articulus 'sat. — mindig némi ünnepelességgel, melynek a jelen esetben temetés, halotti beszéd, és fáklás díszmenettel megtoldatását bátrak vagyunk alá-zatosan indítványozni, és reményleni, hogy ezen indítvány, ámbár a Világ-tól jön, el fog fogadtatni.

Nem az már ma a feladás: azt végezni, hogy máskor végzünk majd; nem az, hogy 1844—47 között tanácskozzunk, 1848ban ismét tanakodjunk és végezzünk, de 1849ben ismét semmitse tegyünk, hanem itt az ideje, mert itt az alkalom 1843ban tanácskozni és végezni, 1844ben pedig végrehaj-tani, a mit végeztünk. Ebben, és csupán ebben fekszik a haladás szelleme itt, és csupán itt fog kezdődni az átalakulási korszak, mellyről eddig még csak beszélünk, de róla semmit, jót legalább nem tapasztalunk. És ez a mi csekély véleményünk az eljárási módra nézve, mihez csak azt adjuk még, hogy e tárgyra úgy, mint a kereskedésiben is egészen feleslegesnek tartjuk a diétán-külvül országos küldöttséget, és csak arra kérjük az olvasót: az istenért ne vegye a diák szabályt: „diu delibera” betű szerinti értelemben, hanem mind ezt, mind annak így hangzó második részét: „fac cito, vegye cum grano salis, miben sok hazánkia még akkor is, mikor törvény-végrehajtásról van szó, mihelyt az alkalmatlan, oly szép példával megy elő, és ha épen mulhatatlanul szükséges diák közmonda, kövesse inkább ezt: „antequam feceris, consulto, ubi consulueris, mature facto opus est.”

Az eljárási mód körüli kopott régi expediensekhez járul még sokaknak azon gondolata, hogy a mit közlekedési eszközök körül teszünk, azt majd a Helytartótanács, vagy megyék fogják elvégezni. Mindkettő iránt a legnagyobb tiszteletet tápláljuk, de más-kép vélekedünk. Az elsőre azért nem bízunk eze-ket, mert úgyis nagyon el van foglalva, de nemis engedi organisatiója, hogy oly tárggyal foglalkoz-zék, mi körül egyéni behatástól (individuelle Ein-wirkung) függ az egész; — a megyéket pedig azért nem választanók a végrehajtás egyedüli eszközeiül, mert úgyis nagyon elvannak foglalva, de nemis engedi a tapasztalás, hogy oly tárgyakat bizzunk reájok, mellyeknél a siker a törvény valódi végrehaj-tásától függ.

Könyörgünk, hogy itt bennünket senki félre ne értsen, mert a megyék iránt határtalan tisztelettel és szeretettel viseltetünk, de a hozandó törvényi sikere nem kevésbé kedves előtünk. Aztán a megyéknek, a haladási, és országos kérdések, és egyéb fontos tárgyak, például: hús-limitációk, hónapok diák ne-veinek magyarítása, szlávmozgalmak vizsgálata 'sat. 'sat. annyi idejökbe kerülnek, hogy rajtok könnyíteni egyike szerény, de legbuzgóbb ohajtásainkna, mit úgy vélnénk elérhetőnek, ha igen világos, és szorító törvények hozatnának közlekedési eszközök dol-gában, mellyeket végre nem hajtani igen súlyos, és így végrehajtani igen könnyű volna, mert semmi egyéb nem kívántatnék hozzá, mint engedelmesség, és mind szóközi tehetség, mind indítványozási kész-ség, mind tanácskozási taktika, és helyes tapintat egészen nélkülözhetők, és egyéb hasznos működések számára megtakaríthatók volnának. Munka-felosztás Smith Adam óta egyik vezérgondolat a politikai gaz-daság-tudományban, és a jelen esetben felette ajánl-ható. Jutna feladásula törvényhozás által kirendelen-dőknek: a parancsolhatási hatalom; — a megyéknek: engedelmességi köteletség. Ehez, az igaz, szokni kell, mert elvagyunk kényeztetve; de hiába, már azon korba lépünk, hol elkerülhetlen egy kis katonai regu-lához, egy kis rendhez szokni, hogy idővel hasz-navehető egyik lehessen belőlünk.

Egy az első kérdések közül, közlekedési esz-közök dolgában, illeti a kivitel módját. Mindent pénz munkával fogunk-e dolgozni, vagy pedig azon természetben meglévő munkaerőt, mellyről rendel-

kezhetünk, kívánjuk-e használni? Ez iránt tisztába kellene jönni előlegesen. Ezen kérdésre többféle a felelet, amint t. i. vasut, csatorna, folyóvízi hajó-zás, vagy kőutról nagyon szó. Igen röviden fogjuk csekély nézetünket, ezen már annyiszor vitatott tár-gyakról előadni. Ha vasutról van szó, azon további kérdés áll elő: országos építési rendszerhez (System der Staatsbauten) akarunk-e ragaszkodni, vagy pe-dig egyesületekre akarjuk-e bízni az építést? A má-sodiktól micsoda sikert lehet várni, bizonyítja az 1832^a XXVI. törvényezikkely, és eddigi eredményei. Az igaz, hogy még ez rövid tapasztalás, de ha figyelembe vesszük azon tényt, hogy lassankint az europai szá-rzaföldön majdnem minden országok az országos ren-dszerre mennek által, például legújabbban: Ausztria, Franczhon, Baden, Württemberg, és némileg Porosz-ország; ha tovább fontoljuk azon körülményt, hogy mindezen státusköltiségi építések milly roppant tö-kéket fognak elnyelni, úgy bizvást állíthatni, hogy az europai tőkepenzesek (mert Magyarországnak csak valljuk meg, nincs annyi disponibilis tőke, hogy egy 20 mértföldnyi vasutat tudnánk belőle építeni) magyar egyesületi uton építendő vasutakra, pénzöket fordítani egyhamar nem fogják, és az önköltségeiken építő státusoknak inkább kölcsön adandják, vagy olyan vállalatokba fogják fektetni, hol kamat bizo-sítás foglalt helyet. Ha tehát akarunk vasutat látni, és méginkább menni rajta a legközelebbi 20—30 évben, úgy nem leend más mód, mint az országos rendszerhez folyamodni. Itt ismét tisztába kell jönni előlegesen: vajon csupán kamatokat biztosítani az egyesületeknek, vagy pedig magunk országos költ-ségén építkezni kívánunk-e? Ezen utóbbi rendszer tagadhatatlan elsőbbségekkel bír ott, hol van az or-szágnak oly jövedelme, mely e czélra forrásul szol-gálhat, valamint ott is, hol a dolog technikai kivi-telére szükséges egyénekről rendelkezhetik az ország. De nálunk, hol a másodikat mindenestre nélkülöz-zük, ezen rendszert még most csak azon hypothesis-ben lehetne ajánlani, ha az első, azaz a szükséges jövedelem biztosítva lévén, egyszersmind a technikai kivitel a pesti lánczvid példájára, tapasztalt értel-mességekre bízhatók. Azonban ezen esetben or-szágos kölcsönre volna szükség, ha valami nagyobb-szerűt, és így általános haszna által érezhető akar-nánk létesíteni. Ha ellenben kamatbiztosítási rendszer fogadtatnék el, úgy mihelyt bizonyos jövedelemről rendelkezhetik az ország, lehet valami nagyobbbsze-rűt létesíteni, a nélkül hogy országos kölcsönre lenne szükség e czélra. Visszamenvén már a felebb feltett kérdésre: mi jobb, mindent készpénzért dolgozni, vagy a természetben meglévő, és rendelkezés alatti munkaerőt használni? Vasutakra, vízszabályozásokra, és csatornákra nézve, kész a felelet. Ha országos költségen építjük ezeket, úgy nem látjuk által, mi-ért ne használnók mindazon természetbeni munka-erőt, mellyről józanon rendelkezhetünk, természetesen a nemességet is behelván ezen teherbe. Hiszen Württembergben, mely nem oly szegény ország pénz dolgában, mint a miénk, most legközelebb történt azon igen józan határozat, hogy azon községek, mellyek-nek határát vasut hasítja, bizonyos földmunkákat tenni tartoznak; mi ezt követhetők még azon esetben is, ha a kamatbiztosítási rendszer fogadtatnék el, miál-tal kevesebb tőkére lévén szüksége az egyesületek-nek, kisebb volna a kamatbiztosítás fejében fizetendő summa. Sőt ezt a vasuthoz, csatornához, vízszabá-lyozási munkához szükséges földre is ki lehetne ter-jeszteni. Franciaországban sok megyék, mellyeken vasut megy keresztül, az ahoz szükséges földért ex-propriatio útján járuló summát megajánlották a sta-tusnak, és eképp könnyítettek rajta. Nem lehetne-e ezt nálunk is tenni, hol sokkal olcsóbb még a föld, és még azt adni hozzá, hogy azon földért, mely kü-lönben is ut volt, semmi se fizetessék, miután az országot úgyis köztulajdon? Ha a statusnak a föld-munkák egy része, és a föld maga, mely a vasut-hoz 'sat. szükséges, nem kerülne pénzébe, úgy két-séggel igen nagy takarítás történnék, és ezen két rendű segítség mellett egyesületek is könnyebben, és az országra nézve jutalmasabb kamatbiztosítási

feltételek mellett találkoznának. De természetes, hogy ezen teherben, nemcsak az adózó, hanem az adózástól eddig ment osztályoknak is részesülniök kellene. — Kőutak körül még kevésbé tartjuk nélkülözhetőnek a természetben munkaköteleztetést, kiterjesztve mindenre — de csupán az anyaghordásra, és földmunkákra szorítva; mert a mi magát az utépítést (Wegbau) illeti, ezt ahoz értő és betanított emberek által ex professo technicusok felügyelése alatt vélnők eszközlendőnek.

A kivétel módja körül vagynak még egyéb fontos kérdések. Illyen p. o. ez: ha az ország elhatározza magát, országos közmunkákat nagyobb terjedelemben tétetni, egyszóval: egy belkölzlekedési javított rendszert végvalahára életbe léptetni, kell-e a régi expediensekre, úgymint: Jurisdictiones providebunt, ect. bizakodni, és lehet-e reményleni, hogy így a szükséges egység, összhangzás, és végrehajtási pontosság el fognak éretni; egyszóval: reménylhető-e siker a régi expediensek mellett? És erre te gyük kezünket szívünkre, és kész a felelet — melly így hangzik mindezen kérdésekre: nem, nem, és ismét nem.

Uj szükségek és intézkedések új eszközöket, új organismust, új eljárás módokat kívánnak. Nálunk a közmunkák körül teendőik tömege roppant, és ha valahol, itt lesz szükség egy olly hatóságra, melly kirekesztőleg ezzel foglalkozzék. Így van ez másutt is. Így legközelebb hozzánk, Ausztriában, nem rég lépett életbe egy illy hatóság, míg másutt, p. o. Franczthonban, Belgiában sat. már régen létezik. Nevezük a hogy tetszik, de győződünk meg, hogy illyen nagyszerű, és kellő sorban és pontossággal végrehajtandó közmunkák mulhatatlanul megkivánnak egy külön, és terjedt hivatali körrel ellátandó hatóságot, — mert illyeseket minden három évben változó alispánainkra, szolgabirainkra, kik igen gyakran nagy juristák, nagy publicisták, és nagy szónokok, de épen ezért igen nagyon elvannak foglalva, bizni nem lehet.

És itt felette sok fekszik szívünkön, és sokat kellene mondanunk, de rövidke leszünk, és nem fogjuk az olvasó figyelmét soká fásasztani. Csak azt mondandjuk el, hogy micsoda hypothesisekben váránk sikert egy illyen hatóságtól. Ezek tehát imigy következnek.

Ha a törvény igen világos, és szigorú volna úgy annyira, hogy ezen hatóságnak módjában legyen mindennemű hanyagságok, vagy ellenszegüléseken erőt venni, és azok daczára megfelelni rendeltetésének.

Ha ezen hatóság munkálódásának eredményéről minden évben körülményesen sajtó útján tudósítaná az országot.

Ha egy része a kormány, más része az országgyűlés által választatnék hosszabb időre.

Ha az építészeti kormány (Baudirection) több értelmes egyénnel megtoldva hozzácsatolatnék, nemkülönb az országos pénztári személyzet, és minden közhatósági mérnökök, de a mellett ezen hatóságnak belátására bizatnék, ha szükségesnek látja idegen technicusokat is alkalmazni.

Ha ezen hatóság legalább fele a helyszínen ügyelne fel mindenütt a törvény, és ennek következtetésében tett intézkedések sikerére.

Ha az ország olly jövedelmeket tudna teremteni, és olly munkaeöröket adni rendelkezés alá, hogy ezen hatóság a rábizottakat el is végezhesse.

Ezek volnának röviden azon hypothesisok, mellyeket feltétlen, sikert reménylenék egy illy hatóságtól. Ugy tartjuk, ezeket nem szükség bővebben fejtegetni, és így általmehetünk a jövedelmek előállítására, és azon feladásra, mellyet ezen hatóság elibe tűzendőnek vélnénk.

Kezdjük a másodikon, és legyünk itt is rövidke, mert hiszen csak szerény ohajtásokat irunk, és így szabad folyást engedhetünk gondolatinknak, a nélkül hogy azokat hosszasan motiválni tartoznánk. Ezen hatóságra véleményünk szerint a következő csekélysegeket biznók:

A törvény által meghatározandó kőut-vonalok mind építésére, mind fentartására ennek volna egyenes gondja*), 's hogy mindenki, akár közhatóság,

akár egyes személy, a törvény által kiszabott kötelezőségeit teljesítse, ez ügyelne föl, és mindenkit arra szorítani, ez volna szükséges hatalommal felruházva. Az ország által teremtendő jövedelmeket ez szedné be és kezelné. Ez tételné meg a rendelt vizszabályozásokat, — ez építené a vasutakat, ha országos költséggel akarná ezt tenni az ország, valamint szinte az ügyelne fel, ha kamatbiztosítási rendszer fogadtatnék el, hogy az egyesületek eleget tegyenek kötelezőségeiknek. Ez vizsgálná meg a vízradásokat gátló, vagy posványászító magán vállalkozásokat, és engedné meg, ha a vizszabályozásoknak útjában nem állnak, sőt erre lehetne bizni, hogy az illyenmű nagyobb vállalkozásokat, ha egy bizonyos törvény által meghatározandó maximumot meghaladó földterít száritának ki, a vállalkozók által teljesen biztosítandó, és egy bizonyos maximumot évenként meg nem haladható kölcsönökkel segítse jutalmas feltételek mellett. Ezen hatóságra lehetne bizni, azon esetben ha az ország kölcsönvételt tartana szükségesnek, hogy ezt a szükséghez képest részletesen, az ország által meghatározandó feltételek, és biztosítékok mellett felvegye, kamatait fizesse, és a tőkét törleszse.

Illy széles kört nyitnánk mi meg csekély véleményünk szerint, egy illyen hatóságnak, szigorú, és világos törvényt szabnánk elibe, felelőssé tennők, de egyszersmind hatalmat adnánk neki, hogy ne csupán tanácskozhassék, hanem cselekedhessen. Ezen cselekvési kört pedig, a jelen körülményekben fekvő okoknál fogva, most így tűznők ki: nagyszerű, és általános, az egész országot behálózó kőut-rendszer, vizszabályozások, hajózás-előmozdítási, és áradásgátlási szempontból. Dunát Tiszával összekötő csatorna, fumei kikötőjavítás, Ludovicea ut megszerzése, és két vasut, egyik az al-Dunától a magyar tengerpart felé, másik Pesttől Debreczen felé, de ezen utóbbiak csak azon hypothesisban, ha sikerül olly combiatiókat feltalálni, hogy ezek a kőuti, és vizszabályozási munkák mellett építhetnek.

Elvégeztük e szerint ezuttal ohajtásink elszorozását. Még a pénzbeli (felette fontos) oldala volna hátra e kérdéseknek, mellyet azonban, mint az adóval általában összefüggőt, a IXik cikkben fogunk érinteni.

Wildner és az adó.

I.

Apáinknak vitézsegre volt legnagyobb szükségük: vitézséggel kelle hazát szerezniök, vitézséggel annak védelmére minden pillanatban készen állaniök; 's így vitézség vala a legnagyobb polgári érdem; vitézség volt a legnagyobb teher is egyszersmind, 's a vitéznek mentnek kelle minden más tehetől lennie. Sőt vitézség volt hajdan a kor szüksége és szelleme az egész világon. Apáink voltak a szó legvalóbb értelmében. véröket ontották, 's ontani készen állottak minden pillanatban, 's vitézségnek volt legtöbb becsé minálunk is.

A mai kor szelleme es szüksége: műveltség. Műveltségben és tudományokban es erénybeni műveltség, 's ezekre vezető eszköz: a pénz, és a mi ezt szerzi: nemzeti ipar és szorgalom. Maga a vitézkedés a hadakozás istudományyá lön. Hajdan erő ma esz, 's hogy nyertünk a szellem változása által, mi magyarok épen nem tagadhatjuk, hisz magyar közbeszéd: Több ész mint erő.

Vajjon megértjük-e mi is, mint apáink a kor szükségét? és van-e elég lelki erőnk, hogy az értelmet, az észtegyik uralkodóvá az erő (testi erő) felett, hogy e nemzet életébe századok óta berögzött rendszert (erőrendszer) megifjítsuk, 's helyébe vagy inkább melléje a mai szükség és szellemet (észrendszer) alkalmazzuk, hogy új hazát — s lellemi hazát — alkossunk, ha a többi nemzetek sorából elenyészni, ha a föld színéről eltöröltetni nem akarunk.

Értelem és ész a kiművelteknél úgy látszik nálunk sem hiányzanék, de — csak mondjuk ki — a régi rendszerrel, azaz akkori vitézségnél fogva jogokkal felruházott tömeg, nyers, tudatlan tömeg áll utunkba, melly nem mondom rossz szándékuak, hanem értetlenek által — maga is értetlen lévén. — félrevezettetik, és önkényleg használtatik akadályul egy új rendszer, egy új haza alkotására. Hazám lelkesbje! itt a gyökeres baj, ezen kell gyökéresen orvoslanotok!

Kell-e világosabban szólanom?

Hazám java, 's meggyőződésem parancsolja, hogy szívem mélyét még nyiltabban kitarjam: kitarjam, midőn kevesen vagyunk, kik a valót meztelenségében kimondani mernők, kimondani akarnók; kitarjam, midőn a haza jobbainak legüdvösebb igyekezeteiket a tudatlan és nyers erő fojtja, 's fojtandja, míg a dolgok így állanak, örökre el, és mégis a sok indítvány, a sok utasítás közt alig hallhatni szót a legnagyobb kór-anyag ellen, melly alkotmányunk 's hazánk szívét rágja, mellynek magában a híres szathmári 12 pontban, mellyeket helyben is szinte csak a nyers erő dönté meg, sincsen szó orvoslásáról; kitarjam, midőn

győződve, hogy csak ollyan intézkedés vezethet célhoz, melly magában foglalja azon bizonyosságot, hogy az utakat, ebbeli képességeket practice igazolt egyének fogják készíttetni, és nem ollyanok, kik mégcsak a közönségkárán tanulnának.

jelesbjeink közül is sokan még tőmjéneznek az ő gyülekezeteknek, a nyers tömegnek, a durva erőrendszernek?

Utóbbi időkben alig hallottunk miveltebb férfút hazánkban akár beszélni, akár írni, ki a kor szükségét fel fogva, a hon további előmenetelére legnőkülzethetlenebb eszköznek a pénzt vagyis adót nem tekintené, a ki meg nem volna győződve, hogy hazánk haladhatása örökre elzárva, ipara, szorgalma örökre lefojtva, a nép legnagyobb része örökre szegény, örökre tudatlan, a művészetek, tudományok, erények a legnagyobb részről örökre száműzve maradandának, míg e bajokon egyedül ezészerű eszköz azaz pénz vagyis adó által nem segítünk. És ha csupán kellő képességgel 's műveltséggel bíró férfak folynának közvetlenül — mint miveltebb századunkban minden isteni 's emberi jogok kívánják — országos köz dolgokba, már a legközelebbi pillanat meghozná az üdvös eredményeket: de látjuk, halljuk szerte a hazában, a legújabb események is eléggé tanúsítják: lármá és bot és bicska határozzák el az ország javát, illy okoktól műveltségi okozatot — észrendszert — várni képtelenség. Itt a legnagyobb bibe! Polgártársainkat szép jogajktól általában megfosztani akarni eszem ágában sincsen: ámde azon jogok gyakorlati módját okvetlenül meg kell változtatnia a hazának az erőrendszeri észrendszerre vagyis — hogy egyszerre kimondjam — az ő gyülekezeteket képviselőiekké kell átalakítania, ha a világ műveltségétől végkép elmaradni, ha végkép „elolvastatni“ nem akar; mit akarnia nem lehet, nem szabad.

Ezeket akarám röviden megérinteni, mielőtt fölvettem tárgyamhoz közelebb mennék. Mit is a következő számban teljesítendek.

Pesti Józsefvásár.

Idei józsefvásárunk már bevégződött, 's az általában semmi kedvező eredménynyel nem örvendeztetett meg bennünket. Gyapju mintegy 7000 mázsa kelt el 's azt kizárólag csak hazai kereskedők vették meg és pedig az egy nyiretűt 3 ftal, a két-nyiretűt 3, 4 forinttal is olcsóbban, mint mult vásárkor. Külföldi gyapjukereskedők számára semmi alku sem történt. A gabona igen olcsó ára mellett sem talált nagyban vevőkre — A repce köblét 5³/₄ forintjával vették. — Az olajnak meglehetősen vására volt, 's azonnali szállítás mellett 11³/₄ frton kelt, 's később szállítva 12¹/₂ 12¹/₂ forintjával. A kender kapós volt, 's az apatit 8¹/₂ 9¹/₂, sőt a gerebenezett 14 frtjával is fizették. A hamuszirt szinte keresték 's ára 10³/₄ től 12¹/₂ forintig szökkent. Fagygyú nagy mennyiségben kelt, de a nélkül, hogy ára különösen változott volna; bündökben 18—20, hordókban 19 frtjával. Ellenben a viasz nemcsak igen kerestetett, hanem 92—94 frtjával is fizették. A gubacsnak nem sok vevője akadt, de minthogy igen kevés volt a vásáron, régi jó ára nem csökkent: a jobb minőségűnek mázsája kelt 18¹/₂, — a csekélyebb 14¹/₂ — 14 frton. — Az eny 19—20 frton kelt. A ayers, mind magyar, mind török bőrre nézve rossz vásár volt, 's ára tetemesen leszállott. A tiszai dohányt, 7—14 frtjával, a dóbrei közönségest 7—8, a finomat 9—13, a debreczeni köz. 6¹/₂—7. — Finom 8³/₄ fr., a pécsit 7—10 fr., a szegedit 7—9 forintjával vették; általában dohány nem sok volt a vásáron. Széksó 70°—80° 12¹/₂ forintjával, a közönséges 10 frtjával kelt. — Iparművészitményeknek csak középszerű keletők, de a posztóra nézve igen jó vásár volt.

Fővárosi hírek.

♣ Pesti, martz. 25. 1843. Jövő csütörtökön (martz. 30kán) Ruprecht Irma kisasszony a cseh-érezhegyi Peteghegy fölségelésére a városi kisebb redoutteremben Striczevich Horváth Lázár által rendezett nagy hangversenyt fog adni; a hangverseny részei ezek: 1.) Nyitány Erkel Ferencz, Batory Mária' című dalművéből. 2.) Ábrány a Hugonották című dalmű themá fölött Thalbergtől, előadja Ruprecht Irma k. a. 3.) Magándal enklri Stöckl-Heinefetter assz. 4.) Ábrány zongorára szerzé 's előadja Ruprecht k. a. 5.) Verseny fuvolyára Drouettől előadja Doppler Ferencz ur a nemzeti színház első fuvolyása. 6.) Két regedal Garaytól, szavalja Laborfalvy k. a. 7.) Nema-ábrány gondonkára zenekar-kisérettel egy orotztheta föltt Kummerlől, előadja Schlesinger Károly ur, a nemzeti színház első violoncell-játszója, S.) Mazurka és Keringő, szerzé 's előadja Ruprecht k. a. Heinefetter assz. Laborfalvy k. a. Erkel Ferencz, és Schlesinger Károly urak, valamint a nemzeti színházi zenekar többi tagja is a szent célú méltánylata tekintetéből szíveségből járultak annak előmozdításához. (Bementi ár pengőben: a körbe 2 f., zártszék 1 f., bemenet 40 kr., Jegyeket válthatni Grimm V. és Wagner József műauur urak boltjában.) Melly nemes czéla adandó hangversenyre a szenvedő emberiség nevében ezenel tisztelettel meghívatik a budapesti t. cz. közönség. Kezde délutáni 5 órakor.

— Legközelebb vettük a tettekben is dús hazai gróf Széchenyi Istvánnak egy újabb munkáját. Czi-me: „Ü d v l e d e“, melly annyit akar tenni, 's a ns. szerző szerint tesz is, mint Wallhalla, nemzeti sirbölt. A fáradhatlan gróf itt azon „Kelet népe“ című könyvében már megpendített eszmét fejti ki bővebben: miszerint szeretne a budai hegyekben egy pompás nemzeti sirbölt emeltetni, mellyben a magyar „Vér“ és „Haza“ legjelesb férfainak hamvai együtt, egy fedél alatt, például 's buz-

*) Hallottuk azon szerencsétlen gondolatot, melly az utakat, természetesen mindenki által fizetendő vám mellett, a megyék által építtetni javasolja. Ha meggondoljuk, hogy vannak egész megyék, és pedig számosan ollyanok, hol az utkésítés a körülményeknél fogva igen drága, 's mellyekben egyetlenegy ember sincs, ki tudna az utkésítéshez, úgy borzadunk azon rossz utaktól, mellyeken majd vámot kellene mindenkinek fizetni, és borzadunk azon roppant pénz, és munkától, melly ezen módon felette rossz utakká ruháztatnék, és megvagyunk

dításul az utódoknak, nyugodniak. — A ns. gróf ezen javaslatához vannak függesztve a korán elhunyt gr. Desseffy Aurélnak, mindenestre honunk leggenialisabb férfiai egyikének, néhány igenigen becses töredékei nemzetiségünk körül; melyek készületül irattak a boldogultnak, ha a kérlelhetlen halál élete virágát oly korán nem sorvasztja, ily cím alatt megjelenendett munkájához: „A magyar nyelv és ellenzői.“ — Ennyit igen rövid jelenésül előlegesen, míg az érdekes röpiratra bővebben vizs-
szatérünk. Ára a n. dr. 137 lapra terjedő igen eszesen nyomott könyvnek, füzve: 1 f. 20 kr.

— Nemzeti színházunkban jövő hétfőn mart. 27én Udvarhelyi ur javára béreltszűnással másodsor fog adadni „József és Testvérei.“ Opera 3 fülv. Duval Sándortul. Zenéje Mehuldtól.

Eggenberger József és fia könyvkereskedése Szerkesztő hivatalunknak átszolgáltattott 10 főt és 40 krt pengőben. mint t. Csacsó Imre győri prof. úr „Természeti jog“ című munkájának K. l. e. g. l. fölsegéllésére szánt példányból eddig begyűlt összeget.

Egyesületi 's intézeti közlések.

M. t. u. d. t. á. r. s. a. g. I. Az Academiát 1841. tartott XII. nagygyűlésében kihirdetett történeti osztályi jutalomkérdésére f. h. 20áig mint határnapig 3 munka érkezett alulirtoz, ily jelleggel: 1) Diu fortioribus adsunt. Tacit. 2) Ki a földrétegekből feltornoyítja a bérceket, ugyanaz a népekből alapítja az emberiséget. 3) Győzzön a mi jobb. — II. Az ugyanakkor hirdetett mathematicai jutalomkérdésre 4 munka érkezett. ily jelmondatokkal: 1) Csak minden oldalú vizsgálat által lehetni fel az igazságot. 2) Merni nem árt. 3) Illi roburget aes triplex circa pectus erat, qui fragilem truci commisit Pelago ratem primus. Horat. 4) Il n'y a pas de livre plus ennuyeux et moins utile que celui ou l'Auteur dit tout. Phil. de la nature. — III. Az 1843. diki dramai jutalomra 13 szomorú játék küldetett be. u. m. 1) „A festő és vampir“, 5 felv. „Peu de gens sont assez sages, pour préférer le blâme, qui leur est utile, aux louanges, qui les trahit.“ Voltaire. 2) „Pórvadász“, 3 szakaszban „Huius meliore licet finit praecordia Titan.“ 3) „Emil“, 3 felv. „Hol nincs versenyzés, nincs küzdhelye bátor erőnek.“ Kisz. K. 4) „A zsidó fiú“, 5 felv. „Improbe amor, quid non mortalia pectora cogis!“ Virgil. 5) „Zrinnyi“, 5 felv. „A kiszámoló férfiak gyakran szerencsések; de a szerencse még sem hagyja magát kiszámolni.“ Menzel. 6) „Gerő“, egy előjáték. 7) „Memento mori.“ 7) Férfi és nő, 4 felv. „A férfi nagy, nő nélkül is.“ Hoffmann. 8) „A hun király“, 5 szakaszban. „Ibis in urbem.“ 9) „Csák végnapjai“, 5 felv. előjáték. „Verflucht vom Vater und geliebt vom Weibe, zuletzt ein Stern im wilden Meer versunken.“ Herweg. 10) „Főúr és pór“, 5 felv. „Művem nem épen nyerni jó; magasrul bukni is dicős.“ 11) „Messias“, 5 felv. „Egy történet.“ 12) „Mária királyné“, 5 felv. „Hungariam filii froenare superbum foemineum nequit imperium.“ 13) „Hontartók és hongyilkosok“, 5 felv. „Excussit subiectionem Pelion ossae.“ Ovid. — E munkák a mai ülésben bemutatván, a jellegű levelek bontatlanul az academia és Kiss Károly rendes tag pécseivel lepecsételve a levéltárba adattak őrzés végett, a kéziratok pedig névszerint az első és másodrendűek három három osztálybeli rendes tagnak, a dramák a XII-ik nagygyűlés által választott öt tagból álló küldöttségnek adattak ki, vizsgálás végett. A száz száz arany jutalmat, úgy ne talán határozandó másod, harmad 's több mellék jutalmat a f. évben tartandó XIV-ik nagygyűlés fogja odaítélni. — Költ Pesten, a. m. t. társaság kisgyűléséből, martius 21. 1843. D. S. Schedel F. titoknok.

A M. Gazd. Egyesület földészeti szakosztálya a f. ó. mart. 13kán Csapó Dániel egyesületi alelnök előlése alatt, a rétöntözési törvényjavaslat tervezésére megbízott alválasztmány jelentésének felolvasásával nyitá meg ülését. Az alválasztmány feladásának főnehézségét azon körülményben tapasztalá, hogy hazai törvényink nagy hazában egyetlen egy világos szavakkal kifejezett alapelvre sem akadtak, melyre támaszkodva a pontot kijelölni lehetne, hol a magán vizi tulajdon megszűnven, a státus vizi joga kezdődik és viszont. — E körülménynél fogva kénytelennek vélte magát az alválasztmány az europai jelesebb törvényhozások nyomán a státus vizijog-eszméjét, mint a dolog természetében fekvőt megállapítani, mely szerint t. i. a folyóvizek, a mennyire azok köztapasztalás szerint a kizárólagos földesuri haszonvételeken fölül a közéletben számtalan nyilvános célokra mindenkinek korlátlanul szolgálnak, — a státus közvagyonának tekintendők. — Ezen alapelv eszmében így megállapodván, az alválasztmány tervezet kidolgozásánál vezérfontul a következő iratokat 's törvényeket használta. Az ausztriai statustanácsnak még kéziratban levő vizi törvényjavaslatát; — Code Napoleon-t, a porosz Rendek vitaközösségének jegyzőkönyvét a vizi jogokról és rétöntözésről; Elvers munkáját az olaszországi vizifolyamjogrul; a haszsziai rétöntözési törvényeket; 's hazánkban a vizek szabályozásáról, mocsárokról, 's malmokról szóló némely törvényeit. — A nélkül azonban, hogy a státus vizijog 's az abból származó

különbféle magánjogok részletes vitatásába ereszkedett volna, — egyedül azon elveket és szabályokat dolgozta ki az alválasztmány, melyek a réjtjavítás (öntözés és száritás) szükségének vagy kivihetőségének eseteiben sinórmértékül szolgálhatnak 's a szakosztály egyetértve az alválasztmány abbéli véleményében, miszerint a rétöntözés gyakori száraz nyaraink miatt mezőgazdasági tekintetben kimondhatatlan fontosságú, a bemutatott 's minden oldalról megvitatt (s egy részben módosított) tervezet közgyűlési elfogadását nemcsak ajánlja, hanem ohajtja is, és az alválasztmány szavai szerint meg van győződve, hogy nemcsak a törvényhozás, hanem általában az egész haza kétségkívül meleg köszönettel veendi az Egyesület ebbéli közhasznu 's előrelátó törekvéseit; mert ha tán a tervezet böles törvényhozőink nézetének tökéletesen meg nem felelne is, de vezérfontul mineenesetre szolgálhatand, 's bizodalmat annál inkább gerjeszthetend, minthogy azon testület kebeléből ered, melynek egy illyrendszabályi kellekeit hivatásánál fogva leginkább kell ismerni. Mi azon módokat és eszközöket illeti, melyeknek fogantatása által az Egyesület, a törvényes intézkedések körén kívül is, az országban rétöntözések létesítésére sikeresen hatni képes lenne, 's mely eszközök a külföldön főleg emlékpénzekkel és pénzbeli jutalmakkal meg tiszteltetésben, helyes tervek készítésében, 's dologhoz értő vezértermézők, 's rétöntözéshez értő egyének kivételében állanak, — a jelen körülmények közt feleslegnek tartja a szakosztály bővebben nyilatkozni, miután illyféle hatást az egyesületnek egy e d i l o r s z á g o s s e g e d e l e m k é p e s s z e r e z n i; de azért nem titkolhatja el legforróbb ohajtását, vajha a köz részvét ezen Egyesületnek auyagi és szellemi támogatás által minél előbb oly hatáskört engedne, hogy az érintett eszközöket hazánkban is alkalmazni képes volna, 's azok segédmélvel a tömérdek eltemetett kincs, melyet hálátlanul tapodva nélkülözni kényszerítünk, legalább egy részben hozathatnék forgásba a jelen nemzedék számtalan szükségének fedezésül. — 2) Bemutatá szakosztályi jegyző, a dohány-termesztés ügyében egyesületileg küzzétett kérdésekre érkezett feleleteket, 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúságos közlések foglaltatnak, mégis a kitűzött czélnak csak akkor fognak tökéletesen megfelelni, ha egy részről a kívánt feleletek 's az azokból készült terjedelmes kivonatot azon megjegyzéssel, hogy ámbár azokban honi dohánytermesztésünkre nézve igen érdekes adatok 's tanúság

kálat készítése végett az országgyűlés kezdetén mindjárt egy választmány kiküldetése láttatik szükségesnek; mi a főnebbiekkel együtt elfogadtatott. — Még három nevezetes pont került ez nap tárgyalás alá, t. i. az ősiség 's a majoratusok eltörlése és a háziadó elvállalása. Az első adott ugyan okot némely messziről vett bizonylatoknak az ősiség melletti fölhordására; de mind a mellett nemcsak épségben föntartása sőt még csak módosítása iránti javaslatok sem találtak vizshangra, 's e nagy életkérdés minden hosszabb vitakozás nélkül a majoratusokkal egyetemben eltörltetett. Már délutáni egy óra mult, 's az elnöklött főispáni-helyettes ur ő mlga megkérdezé a KKat és RRket: akarják e, hogy a tanácskozás véget érjen, vagy bele kívánnak bocsátkozni a háziadó kérdésébe. Minden oldalról tovább tárgyalási készség nyilatkozott, 's fölolvastatván a választmányi dolgozatnak e kérdést illető pontja, melly annak elvállalását javasolja, a szerkezet egész terjedelmében elfogadtatott, egyetlen egy ellenző nyilatkozat sem történt. —

Tegnap, azaz mart. 24ikén az előttnapi jegyzőkönyv fölolvastatása 's meghitelesítése után, meglepte az összegyűlt KKat és RRket ő cs. kir. Felségének országgyűlési meghívó levele, mellyben annak határnapja f. é. majus 14ikére tüzetik ki. Az örömlenjéssel fogadott meghívó levél fölolvastatása után főisp. helyettes ur ő mlga a követválasztást jövő aprilis 10ikére határoza.

Zemplinből. S. a. Ujhely mart. 14én. Az évnegyedes közgyűlés, miután első alispánunk 's kir. tanácsos ur sajnos betegeskedése miatt meg nem jelenhetett, m. alispánunk nyitá meg, 's szokott elnöki beszéddel üdvözle a megye RRdeit: melly megnyitó elnöki beszédre főjegyzőnk a megye RRdei nevében ez alkalomra különösen illő viszon-üdvözle szavakkal felelt. — Az időközben tartott kis gyűlések jegyzőkönyvei fölolvastatása 's meghitelesítése után a főmlgú udv. kancelláriának legfels. királyi parancsból kelt azon rendelete olvasatott fel, mellyben az 1839d. évi novemb. 14d. tisztépítőszék alkalmával történt vétkes merényletek és kihágások megfenyítésére legfels. helyen kirendelt (delegata) fenyítő-törvényszék kiegészítésül Püspöky József és Kovács Gábor táblabírák nevezetnek ki; mi is tudomásul vétetvén az illető bírának kiadati rendeltetett. — 2.) Fő isphelyt. tónk ő mlga hivatalos levele, mellyben az időközben hivataláról lemondott házi pénztár köbeszedője Kulín Menyhért helyére Somogyi János bírót azon észrevétellel nevezi ki, — hogy a mennyiben e rendkívüli esetben csak egyetlen egy folyamodó volt 's ugyanazért csak egy 's nem több terjesztethetett fő kormányzó kinevezés alá; e részben a főispáni jogok épségben-tartása és megóvása tekintetéből ez esetből jövőre legkisebb következtetés se vonassék; melly is köztudomásul vétetett. — 3.) A kir. Hótanácsnak intézménye, mellyben az országos pénztárnak 1841d. évből mibenlétéről az ország törvényhatóságának kellő értesítés végett a számadási kivonatokat megküldi; — melly országos intézkedést váró tárgy javaslattétel végett az országos tárgyakban munkálkodó küldöttséghez utasított. — 4.) Ns Veszprém megye körlevele, mellyben a nemzeti színház magas rendeltetésének mind e ideig egyáltalában meg nem felelő hiányos állapotját emelvén ki, a magyar nyelv 's nemzetiség érdekében a jövő orsz. gyűlésen annak célirányos elrendezése iránti pártolásra szólítja fel az ország minden törvényhatóságát; — mire K. G.: a mennyiben erkölcsi nézetek is lennének Veszprém megye levelében érintve, azok a színház elrendezésénél nem nagy tekintetre méltók, mert színházi intézet nem templom!; — de mások, jelesen az elnök, b. S. J. és B. I. t. b. 'sat. ezen véleményben egyáltalában nem osztoztak, sőt szívből vett azon feleletet adák, hogy minden intézetnek, melly a polgárisodás és nemzeti mivelődés érdekében állítottatik fel, erkölcsi alapon kell nyugodnia, különben a status erkölcsi jellemén rágódó férges táplál kebelében a nemzet! 's oda jutunk, hol a francia nép e részben már is sanyalódik, hogy csak az erkölcs-gúnyoló szindarabok nézésére bir fogékonyssággal, annyira elfajult érzete minden szép és jó iránt. Köz megállapodás végre az lön, hogy miután a nemz. színház tárgyában kirendelt orsz. küldöttség köztudomásra csak imént tartván üléseit, annak eredményéről a legközelebb megnyitandó orsz. gyűlésre kimerítő véleményes jelentését be fogná adni: ahoz képest azon hivatalos jelentésnek tárgyalása idejére halaszták a megye RRdei kellő határozatukat. 5.) Sz. kir. Pozsony városa hivatalos körlevele, mellyben az országgyűlési ingyen-szállások eddig szokásban volt kiszolgáltatásának méltánytalanságát kiemelvén, az ország minden törvényhatóságát, ugy megyéket is, — jövődre a köveitink szállásbér fizetésének megajánlására kéri. Léven már e tárgyban a megyének határozata, ez uttal csak köztudomásul vétetett. — 6.) Ns

Gömör megyének hivatalos körlevele, miszerint a zágrábi események, ugy szinte a szerb és oláhországi közelebbi történetek tanúsága szerint a vallás és nemzeti sympathiákkal élesztett orosz befolyás tulnyomóságának meggátolása — 's a Magy. országot illethető aldunai tartományoknak az osztatlanul gyakorlott orosz hatalom védturása alóli fölszabadítása érdemében ő felségéhez tett felírását, valamint a magy. nemességnek állandóul fegyverben gyakoroltatását tárgyzó javaslatokat, és Zágráb megyével minden hivatalos összeköttetést megszüntető határozatát, pártolás végett a megyével is tudatja, — ennek folytában ns Nógrád, Tolna és Liptó megyéknek ugyancsak az orosz hatalom tulnyomóságát tárgyzó aggodalmaikat kifejező körleveleik — valamint ns Veszprém megye a nemesi felkelés országgyűlési elrendezése, és az országgyűlési tanácskozások szabadsága iránt teendő intézkedéseket magában foglaló; — majd ezen hivatalos levelek együtt és egyszerre vétetvén köztárgyalás és tanácskozás alá; — az elnök alispán: „Mi az északi hatalom hódítási vágyát, és abból eredő nemzeti aggodalmat illeti, erre nézve velem együtt minden hű jobbágy meg van győződve, hogy Fels. fejedelmünk örökösökéig ápolja alattvalóit 's e részben legkisebb figyelemre sincs szüksége: mindazáltal, úgy vélem a jobbágyi hűséggel legkevésbé sem fog ellenkezni, ha mi aggodalminkat ő Felségének atyai kebelébe egész hű bizodalommal kiöntjük 's annál fogva egy alázatos felírással járunk kir. számolyához“ Ezen elnöki előterjesztést minden oldalról méltó helyeslés és éljenzés fogadván S. J. t. b. az orosz védturás alatt kath. keresztény atyáknak sajnos üldöztetését emelvén ki, különösen ugy jelenté ki véleményét, hogy miután a nemzetek a különböző vallások fenállását, kölcsönös szerződések által szokták biztosítani, ezen a 19ik században botrányos eljárások megszüntetését szinte dicsően országoló jó Fejedelmünknek mint apostoli királynak a diplomacia utján orvosoltatását a l a z a t o s a n kérijük; tőbben azonban sem a politiai okossággal, sem más nemzetek belső elrendezésébe nem-avatkozhatás jogával öszveegyeztetni nem tudván ezen vallás kérdéseit beszólást, e részben a felírást nem pártolták. — Végre az elnök alisp. a többség által elfogadott felírára következőleg jelenté ki a közmegállapodást, hogy: e megye Rendei is tartozó hazai kötelességükül ismervén a haza boldogságára vezető eszközök előmozdításához mindenkor segédkezet nyújtani: bár meg vannak győződve, miszerint aggodalmaikban a fenyegető veszélyt a lehető valóságnál tán nagyobbnak is nézik; — mind a mellett hű bizodalommal intézett könyörgéssel, hálás érzettel 's jobbágyi hódolattal járulnak ő Felségének számtalanszor tanúsított atyáskodó örködéséért. A magy. nemességnek állandó fegyverbeni gyakorlását tárgyzó felszólító javaslatok pártolása nézeteire pedig, abban lett a közmegállapodás, hogy a közelgő hongyülésre küldendő megye köveit a Systemat. Operatumok sorában előforduló banderialis rendszer tárgyalatását szorgalmazzák. (Folyt. köv.)

Szatmárból. N. Károly, mart. 16. Két héten keresztül négy ülésben folytatott törvényszékeink után megnyitott folyó hó 13ik napján közgyűlésünk is, mellyben szokott mód szerint a kancelláriai rendeletek, 's helyt. tanácsi intézvények után, a megyék levelei vétettek föl, mielőtt azonban ezekről szólanék, meg kell említenem, hogy a só felemler árából, utaink csinálására 4000 pengő forinttal fölsegítették, 's ezt annyival nagyobb hálával fogadtuk, mennyivel több a nehézség, melly utcsinálásunkat hátra veti. — Mi a megyék leveleit illeti: nem szükség festenem a lelkesülést, mellyel Liptó és Nógrád megyék bizodalmas felszólításai fogadtattak; a köz részvét, a köz érdeknek ezen édes lánya szolt mihozzánk e levelekből, 's a hangokat átrezgett szív-einknek tovább adák, hogy azok fels. fejedelmünknek nemzeti javukért forró kebelében kettöztetve türetvén meg, erőteljesen hangozzanak vissza, a zavaros jövendők sejtéséből feljajduló öszhangra; — igen, a lelkes megyéknek emberi 's polgári felhívásuk következtében, leirhatlan lelkesedéssel határozók el, hogy fels. fejedelmünket, az aldunai tartományok aggasztó ügyébe leendő beavatkozásra, a történetek méltánylására, 's a történetdők éber figyelemmel kísérésére, — a magyar koronának jogaira, 's különösen egy szomszéd politikának kereskedésünket csökkenthető lépteinek gátolására alázatos felírásunkkal megkérjük. — Nem szükség leírom a megindulást, mellyel ugyanazon hatalom vallásbeli türelmetlenségének példáját vevők; a készség, mellyel Tolna megye figyelemzésére, felírásunkban, urunkat fejedelmünket, e tekintetbeni közbeszólásra jobbágyi alázattal megkérni elhatározók, elég jele annak, — mennyire fájlaljuk, hogy a keresztény vallás különböző ágazatainak követői, több jeleit adák már

a vadürelmetlenségnek, mint mennyivel annak alapítását a pogányok akadályozák. — Veszprémnek a nemz. színház építése, 's conservatorium alapítása tárgyában érkezett; továbbá Pozsony megyének az országgyűlési szállások fizetése iránti utasítást sürgető; a szeptességi 16 városoknak, országgyűlésén ülést és szavazatot kérő leveleik az utasításkészítő választmánynak, előleges megvitátás végett kiadattak: a pozsonyi levél olvasásakor azonban szőnyegre jöven az, hogy az országgyűlésnek Pesten tartása, mind az ország lakosira nézve czélszerű, mind Pozsony városára nézve felmentő lenne, ő Felségéhez ez iránt esedező felírás határozottatott. — Varasd megyének a zágrábi mozgalmakat rosuló nyilatkozata közörművel 's méltánylással fogadtatott. Különbözn tanácskozásaink, noha az ellenzéknek számos tagja jelen volt, esendesen és mérsékelt modorban folytak. Az utasítást készítő választmány munkálata eredményeiről, mivel azok egy rendkívüli közgyűlésben fognak fölvetetni, tudósításukat máskor közölhetjük.

Abaujából. Kassa, martius 12én. Megyénk első évnegyedes közgyűlése f. hó 6án első alispánunk elnöklete alatt vége kezdetét, mellyben legelsőbb is, a f. é. január 20án tartott kisgyűlés jegyzőkönyve meghitelesítettvén, a scontro fölolvastatott, ennek folytában P. J. bírót mult hó 16, 17, 18ik napján összeült országgyűlési tárgyakkal megbízott választmány munkálatairól teendő hivatalos jelentésének mindenek előtt köztanácskozás alá vételét sürgette; minthogy azonban azon választmány még a szathmári 12 pontot sem fejezvében be, sok más országos érdekes tárgy is minélelőbbi befejezése szükségesítettik, ezen felül jelen közgyűlésre a megye köznemessége sem hivatott meg körlevelek által, minden innét támadható sérelem elkerülése tekintetéből a tanácskozás alá veendő 's hazánkat érdeklő életkérdések fontosságát méltó tekintetbe véve, a fentebbi indítvány előadott törvényeinkben gyökerezett oknál fogva vizshangra nem talált, és az elnök a minélelőbbbe adandó hivatalos jelentés felvételét és meg hátralevő sok érdekes tárgy választmány általi vitatásának befejezését sürgetőnek találván a RRk kívánatahoz képest a nevezett választmány april hó 3án tartandja rendes üléseit, munkálkodása eredményéről szóló hivatalos jelentését azon hó 24én tartandó rendkívüli közgyűlésre beadandó; arra a köz nemesség is körlevél által, mellyekben az előveendő nevezetes tárgyak is érintve lesznek, meghívati határozatvén. Ez alkalommal szinte határozattá lön: hogy jövőre minden közgyűlés kezdetén az elnök alispán által a tanácskozás alá veendő nevezetes tárgyak lajstromba foglalva elő fognak soroltatni, melly határozatnak az elnök általi szives kimondása nagy éljenzéssel fogadtatott. — Ezután fölolvastatott: 1) Pozsony városa levele az országgyűlési köveleknek eddig ingyen adni szokott szállások iránt, mellyhez mellékelve a nevezett város tanácsa és polgársága által ő felségéhez intézett alázatos felírása közöltetik, melly is elvben elfogadtatván és a folyamodó város kérésének igazsága méltánylással elismértetvén az e részben megalapítandó fizetési mód iránti előadásra az országgyűlési tárgyakkal foglalkozó választmányhoz utasított. 2) Hont megye azon levele, mellyben jelenti, hogy a megyékkeli levelezés gyorsabb eszközése végett magán költségen szerzett könyvomsajtó használatától a Htanács által eltiltatott; mivel hazánkban a sajtó szabadsága semmi törvény által nem korlátoztatik, pártolatott és az eltiltás hasonló sérelemnek vétetvén, annak a jövő országgyűlésen köveitink által leendő pártolása határozottatott. — 3) Szabolcs megyéé, melly az orsz. választmányok által bevégzett munkálatok mielőbb kinyomatása és a megyékkeli közöltetése iránt kelt, megyénk e részben már rendelkezvén, tudomásul vétetett. 4) Szekesfejvárvár; 5) Debreczen igen jeles szerkezetű városok körlevelei, a fentebbi választmányhoz utasítottak. 6) Nógrád; 7) Tolna; 8) Gömör megyék hasontartalmu szinte ismertes körlevelei pártolást nyertek és megyénk is ő felségéhez felír. 9) a 16 szépesi városok ismert 's pártolással felhívó levele a nevezett választmánynak véleményadás végett kiadott. 10) Veszprém a nemzeti színház iránti körlevele örömmel fogadtatott, mert lelkes felhívása ezen intézet rendszerének igen ohajható javítására céloz, ez érdemben megyénk részéről teendő nézeteinek bővebb kijelentését és azokhoz képest köveitinknek adandó utasítást, azon időre következetesen halasztottuk, midőn a törvény értelmében rendelte országos küldöttség ezen színház ügyéről körművelés és okvetetlen beadandó jelentését a legközelebbi országgyűlésre teendő. 11) Ugyanazon megye levele az országgyűlésen megjelenni szokott ifjuságon kívül a cselédek be nem eresztése 's minden lármának kikerülése iránt kelt levele, a választmányhoz utasított. 12) Az idej naptárból 250 példány, a helységek közt

elosztandó, vétetni határozatott. 13) Varasd megye levélét, melyben tudatja, hogy az ilirismust legkisebb részben sem pártolja, de kárhoztatja, ha bár latinul is van írva, örömmel vették a megye Rendei. 14) Gróf főispán ő méltósága által a kassai járásban Füzy Tamás, a göncziben Csorba János biztosokul nevezettek. 15) A 2ik alsz. bírák mellé általok tett előterjesztésekre, miután esküdt nélkül kötelességeiket törvényesen nem végezhetik, a Rendek által esküttek nevezettek rendes fizetésen kívül, többire mindenben a rendszerinti esküttek hatóságával felruházva, jelesül pedig a füzéri jár.: Bodnár Bertalan; a kassaiban: Gosztonyi János; a csereháti-ban: Terbócs Károly; a göncziben: Eötvös Simon; a szikszai-ban: Czuka Dániel. 16) Azon határozat, miszerint a telkes gazdának 2 forintnál, a szellérnek pedig 1 for. p. p. többet a korcsmárosnak italtért annak elvesztése terhe alatt, hitelben nem szabad adni, megújított és annak szigorú megtartása 's arra pontos felügyelés a szbíráknak szoros kötelességül tétetett. 17) Rendkívüli közgyűlésünk aprilis 24kén leend, a törvényhozás és polgári szék junius 12én, fenytőszék azon hó 19én, az árvák dolgaira ügyelő törv. pedig ugyanazon hó 26án veendi kezdetét. — Közgyűlésünk meg tart. K—y L—ó.

X Pozsonybul martz. 16kán. (Folytatás.) A választmány-munkálat első pontja a honi censurát korlátok közé szorítandó törvényjavaslat lévén, az e tárgy körüli vitakozások szinte egy egész nap drága pillanatiba kerültek. — Valamint a választmány, ugy a KK. 's RR. is Haller hajdani javaslata, 's illetőleg országgyűlési magánszavazata nyomán törvény által olly vizsgálati rendszert ohajtnak behoztatandónak, melly szerint némely munkák a nyomtatást megelőzve, mások pedig már kinyomtatva kerüljenek censori vizsgálat alá, az elsőt újsági közleményekre, 's egyéb 20 ívet meg nem haladó munkákra 's röpiratokra, — az utóbbit pedig 20 íven túl terjedő könyvekre alkalmazandni szánván; meg volt penditve minden, minek lehetőleg létező húrjaival az alkotmányos szabadság korlátlan lehetét viszhangoztatni vélte a szónoksereg, 's nem egy volt, ki a szöözön gyönyörében uszkálva da-gadt keblét vitt magával haza, mellyben, fiatal nézete szerint, oltárt emelt honi szabadságának a meggyőződés. Mi figyelemmel kísértük a vitakozást, 's valamint municipiumunk magasztos adományának a tárgyhöz szólhatást engedő ősi szellemét áldva, besánczolt állásunkra örvedesen pillantánk, ugy sajonnal tapasztalók, hogy az irodalmi pálya nehézségei közzé főleg sorozni kellő munka-vizsgálati viszonyok minőségeiről a szónokló közönség nagyobb részének saját nézeteivel tisztában álló felfogása nem lévén, a tárgy fontosságához képest, többen sokat 's tágosan, de szakértőleg kevesen szólának, 's „hinc iliae lacrimae,“ hogy az időszaki sajtó, 's általában az irodalmi pálya harezmezején jövevény szónokindulat a törvények hozatalába befolyást gyakorolható öntudata nimbusában, egy, már hamuhodó hazafinak korunk fejlettebbsége által háttérbe szorított magán voksához ragaszkodva, olly törvényjavaslattal rokonítá nézeteit, mellynek célát egyáltalán nem rejtő vastag be-tűi mindenért, csak az ohajtott kivihetőségért nem keszkeskednek; mert felejtve volt, nézetünk szerint, mind a javaslo választmány, mind az elfogadó KK. és Rk. előtt ama fő dolog, hogy minden törvénynek, mellyet a nemzet fejlődése, haladása 's jogai fentartása érdekében hozunk, az életből meritetnek, a józan elfogással meg nem ütköznek, 's ha nem is bizonyos előzmények által fetéleztettek, de ok 's körülményből eredőnek kelletik lennie; felejtve lön a cél, mellynek a censura szükségét szilárdul belátó KK. és Rk. akaratában rejlenie kell, hogy t. i. olly munkák, röpiratok, 's egyéb újsági közlemények, mellyek szétterjedése az olvasó közönségben zavart, bontakozást, vagy magát a kort is eszmékben meg-előző túlságos érzemény-lobbanásokat idézhetnek elő, már csirájokban elfojtassanak; már pedig ahoz, hogy e célzat az ugy nevezett utólagos censura által ei nem érethetik, ugy hiszszük, nem kell commentár. De lát-ták a KK. és Rk., hogy a féktelen sajtószabadság törvényesítése, melly a rendet, de magát az állományt is, legszilajabb túlsapongások közt volna minden esetre bontakozásba hozandó, az alkotmány sánczain belül józanul nem is képzelhető, 's az ezen belátáson épülő határozat Pozsony megye Rendeiének azon meszibblátására mutat, melly a féktelenségben a bontakozás rémképeit jókor meg-pillantá, 's hahogy határozatunk a következetesség tényleges erőt adjon, a czéllal homlokegyenest megüt-közö utólagos censurái javaslatban tévesztést nem pillantani meg lehetetlen, 's azt annál kevesbbé, mert mindaddig, míg az alkotmány számtalan árnyoldalai miatt honunk-ban a végrehajtási rendszer a kihágó helyett, magát az ügyet bűnhődletti, mind ebben, mind másban oda intezze a törvényhozás minden ügyeket, hogy a hátulsó aj-

lőcskák tátongó kapukká ne óriásuljanak; — belátásunk szerint tehát, Pozsonymegye kifejtett elveit hűbb kö-vekezetességnek hittük volna, csupán az előleges vizs-gálati rendszert javasolni az ugy is kivihetlen, vagy leg-alább sikerrel ki nem vihető iker, vagy mint itt nevezni hallók, vegyes rendszer helyett. — N. Zólyom, Beregh, és Fejér megyéknek a vegyes házasságok tárgyában költ leveleire, 's ezekkel kapcsolatos egyéb vallási tárgyakra nézve, a választmány javaslata, melly szerint különösen a vegyes házasságoktól áldás megtagadása, a lélekis-méret szabadságának kórlátolhatlansága ellenében, tör-vény elleni tényül nem vehető; Zólyom megyének a cath. hitet, 's papságot lealacsonyító felirásbeli kifejezései pe-dig, mint a kedélyek felingerültségéből származhatott ok-nélküli feljajdulások, nem helyeseltethetnek; hasonlóul a kath. egyháznak a rómaiától, Beregh kívánata szerint, leendő elszakasztása, 's törvényeink világos sérelme mellett, csak vérengző viszálykodásoknak nyithatna mezőt, mindannyi sérelemnek nem tekintethetvén, a követek oda lennének utasítandók, hogy a közeledő országgyű-lésen az e tekintetre vonatkozó 1840iki országos zára-déknak törvénynyé alakítását sürgezzék, egész kiterjedé-sében elfogadtatott. — Hasonlóul jóváhagyattak a vá-lasztmánynak Thurócz megye indítványát, melly szerint az egyházi személyektől a főispáni hivatalok elvételének, nem pártoló, — ugy a római pápának k. k. jóváhagyás-sal ellátott brevét sérelemnek nem tartó javaslatai is. — A katonai kihágásokra nézve szinte a választmány vé-léménye nyomán, a követeknek utasításul adni hatá-roztatott, hogy a mult orsz. gyűlésen e tekintetben zára-dékká vált, 's fel is terjesztett törvényjavaslattal, olly módosítással, melly szerint a katonai kihágások vegyes bíróság által vizsgálatva, polgári törvények szerinti el-itélés alá essenek, leendő életbeléptetésén törekedjenek. — A Fejér megye javaslata szerint felállítandó független nemzeti Bankra nézve megismérvék, a Rk. egészen egyet-értve a választmánnyal, hogy ezen intézetnek hova ha-marébbi felállítása a teendő korán nem utolsó helyet fog-lal, miután azonban annak pénzügyi, 's egyéb belviszo-nyaira nézve csak a kormánytól vehető a kellő avatlatás, a szükséges adatok közlését országgyűlésileg sürgetni, a tervet illetőleg pedig országos választmányra szavazni in-tézkedtek. — (Folyt.)

* Győr-hül. (Vége.) A házi-adó körüli vita a jelen volt sokaság számát (corteseket) tekintve, elég cse-nedesen folyt; hiszen illy vérbé és leginkább erszenybe vágó kérdésnél minden heveskedés, és tulragadtatástul tartó-zkodást kívánni sok; feuyegetések nem voltak, annál ke-vésbbé ököllet, vagy ólmos botokkali demonstratiók. Mi-vel pedig szokatlannál több szónokolt, a rend fentartá-tása miatt most és jövendőre határozatott, hogy 2ik al-pispán ur a szólni akarókat jegyezze fel azon rendben, a mint magokat jelentették, 's e szerint szólítsa fel őket a nyilatkozásra. A házi adó mellett ez okok hallatszot-tak: a megyékbeni rend eszközlése és fentartása több költséget kíván, így legközelebb Győrben a panduroknak szaporítása szükségesnek, de pénzhiány miatt nem esz-közölhetőknek találtatott, tehát legalább pótolja a házi pénz-tárban a nemesség azt, mi még szükséges; a törvény-széknek hasznát a nemes is veszi, ugy is pedig majd kizárólag a megye házában is, különösen tisztválasztás-kor, midőn nemtelenek a megye házába jönni, mint mondák, nem volna tanácsos, jogos tehát az abbeli költségekhez ő is járuljon, ki kárt tesz, kötele az meg is téríteni, ez örök jogelvtől egyedül a magyar nemes mentetett föl; mert ha a megyeháznál tör, rombol, a szegény adozó fizeti a kárt helyette; birtokosak, mint majd nem bizonyos, megszabadulandnak az uriszék tar-tásának terheitől, illő tehát, hogy az a helyett leendő ál-landó táblabírák fizetéséhez járuljanak; a házi adó egy részbeni elvállalása közelített egy máshoz az eddig elválasz-tott, 's majd nem egymással ellenséges osztályokat, mi a közjót csak előmozdithatja 's nagy tényezője lehet a nemzet haladásának, erősülésének, mire most az éjsza-ki hatalom ellenében olly nagy szükségünk van. Ipart aka-runk, de ez csak ugy lehetséges, ha a munkásnak örö-me lesz dolgozni, mire ismét szükséges hogy munkája után sorsa javulását remélhesse; hol illy remény nincs, ott az elcsüggedés, és munkátul idegenkedés elháríthat-lan; egyenlőség alapja a szabadságnak, hol egyenlőtlen-ség van, ott szolgaság létezik, mi ellenkezik a szabadság-gal; ha tehát szabad nemzet lenni akarunk, ha annak nevezetnli szabertünk, az egyenlőséget tápláljuk; adófi-zetés nem ellenkezik az alkotmánnyal, mert ennek egy alapelve: „semmit rólunk nélkülünk;“ ha tehát az adót el-vállaljuk, ez elvet nem sértjük annál is inkább, hogy a házi költségek mennyiségét a megyék magok határozzák, ebbe a kormánynak nincs közvetlen befolyása; de az a-dófizetés a magyar alkotmánnyal sem ellenkezik, mert

a nemesek adóztak, különösen 1723től 1805ig; a magyar alkotmány pedig ezért csorbát nem szenvedett, adóztak nagy Mátyás király alatt is, kiről az a közmondás: meg-holt Mátyás király, oda az igazság; az adózók mosto-ha gyermekei a hazának, még is ők viselnek minden ter-het p. o. az állandó katonáskodást is; a jogosság pedig azt kívánja, hogy kimint részesül a jókban, ugy része-süljön a terhekben is. A házi adó ellen: a nemes már is több cím alatt adózik; t. i. viseli az országgyűlési költségeket, adott a nemzeti színházra, és ezután is a-dózni kész és fog, ha a kereskedés körül tervezettek vas és országos utak, csatornák és más egyéb intéze-tek, mint a nemzeti őrség, létesülni fognak, ha tehát e terheket viselendi, nem kívánhatni, hogy a házi pénztár-ba is fizessen; ha a terhek közösen fognak viselteni, a nemtelen adózó semmit sem nyerend, mert fizetni fog, és talán többet, mint eddig, csak hogy más és több cím latt. A házi adó nem olly sok, mint a hadi, és á-talában nem az adó nagysága nyomja az adózót, és oka az adó be nem hajtásnak, hanem más, mint felebb elő-adatott, és még a deperditák; 's az hogy a pnsztáktól a-dó nem fizettetik; vettessenek ezek adó alá, és sokat fogunk könnyíteni az eddigi adózőkon. Miért fizethetett az előtt, holott akkor is annyi volt az adó? az eddig fizetőkön kell hagyni az adó terhet, mert ha csak ugyan nem fizethetendnek, szükség lesz felállítani a nemzeti ör-séget, mi a nemzet régi ohajtása. A házi költségek fö-dezésére több 's nagyobb taksákat kell megállapítani, csak hogy a taksák akadályoznák a jogkiszolgáltatást; a ne-messég szegény, tehát hogyan adózzék? (ha szegény amaz osztály, melly minden — föld-tulajdonnak bir-tokában van, lehet é vagyonos a másik osztály, mellynek olly tulajdona nincs?) Ez ok következtében némelyek indít-ványozák: különbséget tenni a nemesek közt birtokra nézve, miszerint csak az adózzék, kinek birtoka meg-halad legalább 60 holdat, a kevesebbet bírók pedig ne adózzanak, mi a jelen volt köznemességtől helyesséssel fogadtatott, de mellőztetett; sarkalatos kiváltsága a ne-mesnek: semmi szín és név alatt sem adózni, 's azért kö-telessége mint született katonának a haza védelméért ka-tonáskodni, mit tenni mindenkor kész is, tehát adózni nem akar; de ebből, mint mondák, csak azt következtet-hetni, hogy addig, és akkor ment az adózástól, míg és mikor katonáskodik, ha pedig ezt nem teszi, adózástól mentessége megszűnik; mert tehát már 1809től óta fey-vert a haza védelmére nem viselt, és ez előtt is 1715 után csak egy párszor végezte e kötelességét, nincs jelen az adózástól mentességre szolgáló feltétel, 's an-nál inkább, mert a haza bátorságára a nemtelen 1715től óta folytonosan a legvérengzőbb francia háborúkban is katonáskodik, a katonának adott gyermekei ellátására adó-zik is. Az adózástul mentesség olly változhatlan, hogy arról tanácskozni sem lehet az 1741: Sik t. ez. következtében 's így örök időkre fenmaradnia kell; de az 1841: Sik czikkben kimondatott elv ellenkezik a törvényhozás fo-galmával és czéljával, mert a törvényhozás, mint a főha-talom leglényegesebb része, függő és korlátolt nem lehet, és törvény által a törvényhozó hatalmát megkötni lehetetlen, mert ellenkezés, hogy valami törvény azt kötelezze, ki annak létét adta, az említett elv szerint az alkotó és teremtő alá volna rendelve az alkotmánnyal 's teremtmény-nek; 's itt jól megjegyezzük, hogy valamint a főhatalom, ugy a törvényhozás is a polgári társaságban soha meg nem szűnik, hanem annak kezdetétől a polgárzat enyész-teig szakadatlanul fenvan, és csak a főhatalom vagy tör-vényhozás alakja, gyakorlatának módja változhatik, 's ezért is lehetetlen az említett elv; mert magát eszes lénynek, pedig a törvényhozás legeszesebb lény legyen, ugy megkötni, hogy többé változást ne tehessen, annyit, mint jövöre magától az ész 's itéletet megtagadni; de a fentebbi elv ellenkező a törvényhozás czéljával is, mi abban áll, hogy a közboldogság tekintetéből a polgári társaság körülményeit figyelembe véve olly törvények ho-zassanak, miszerint azok megtartása által az említett czél előállítassék; már pedig a körülmények változnak, és pedig lényegesen, 's ha ekkor a törvényhozás czéljá-nak megfelelni akar, az eddigiektől lényegesen külön-böző törvényeket alkotni joga és kötelessége. A nemes-e-leget tett kötelességének, mi világos a dieső M. Terézia alatti tetteiből, számtalan áldozataiból a francia háború alkalmakor, és többször felkelésből, a mit törvényeink is bizonyítanak; de a nemtelen 1715től mindig áldozott a hazának gyermekével 's erszenyével, és mikor a ne-messég segedelmekhez járult vagy feyverfogással a haza védelméhez, akkor a nemtelen szokottnál többet már áldozott; de ez elégtelen lévén, és még is többet nem ad-hatván, felséges királyainktól a nemesség is a segede-lem-adásra felszólítatott, 's e segedelem bizonyosan nem tesz annyit, mint a mit azok 1715től óta adtak; ezt

azonban a törvénykönyvből nem tudhatni, mert abba beiktatni nem szokott, mint legújabb törvényeink is tanúsítják. Említett az is, hogy a nemtelenek hálátlanok kapott kedvezményeikért, 's itt hivatkozás történt a 15 és 16dik századra, midőn Mátyás alatt sőt később is könnyített a nemtelenek sorsa, és mi volt a közsönet? szörnyű kegyetlenségek Dózsa alatt; de erre mondatott, hogy a jobbágyok békén maradtak mindaddig, mig nem a gyenge Ulászló alatt, a hatalmas urak nyomni, zsarolni kezdék jobbágyaikat, 's azokat tetteleg szabadságaiktól megfosztani; és hogy azok is hajlandók valának a kegyetlenségre, bizonyítja Dózsa szörnyű kivégeztetése. Hallaszott ilyféle okoskodás is: a törvények örökké tartandók legyenek (kivált a kedvezők, nemde?) ki jogaival 's kiváltságaival élni nem tud, az valamint pazérló, sequestrum alá tétessék, tehát azok is mindnyájan, kik a nemesi kiváltság ellenére az adózás mellett szólnak; ezen szép okoskodás a közkinetetésben nyerte el jutalmát. Eredménye mindezeknek: a nemesség a házi pénztárba ezután sem adózik. Nyugodjék békével; míg talán egyszer dicsőségesen feltámadand.

Sárosból. Eperjes, mart. 15. (közgyűlés folytatása).
Mart. 13. felvették a ns megyék és sz. kir. városok felszólításai, u. m.: Tolnamegyé a katolicusoknak oroszok általi elnyomatása; Gömör az aldunai tartományok véduroság aluli felszabadítása; Veszprém az insurrectio és nemzeti színház; Biharé az ismerős tized; Szabolcs a Drevenyák-ásványi gyűjtemény megvétele; Honté könyvintézet, a nemkülönben Debreczen sz. kir. város az országgyűlési-szavazati; és sz. kir. Pozsony város a szállások tárgyában. Ezek az országgyűlési utasításokkal foglalatokodó választmányhoz utasítottak; Csongrádnak héber-magyar zsebszótár iránti felszólítása kihirdetett elhatározatott; Heves az előfogatok eltörlését és Szepesé azoknak 1 fr. 20 kr. pp. 's Nyitra 1 fr. 48. kra felemeltetését tárgyzó, tudomásul vétetett. — Figyelemre méltó, hogy asznap egy sz. bírónak az adózók nevében benyújtott eszedése következtében az 1840dik évi 22 t. cz. 10 §. betű szerinti eset lévén: rendkívüli törvényszék tartatott, melyben a kérdésbenlévő egyének hátrahagyott kevés bútorainak azonnali zár alá vétele a sz. bírónak meghagyatott, gondnok és perügylő kinevezetett, a csődhatárnapja június 10re kitűzetett, és kihirdetés végett a n. m. k. Htanácsnak felkűldetni rendeltetett. A mart. 14. ülésnek nevezetes tárgyai ezek valának: felolvasatott egy zsidó folyamodása, melyben sz. k. Eperjes város ellen pártfogásért esedeget, mivel őt azon város főbírája (a polgárok nagy öröme) az 1840. 29 t. cz. ellen a városból kiigazította, 's butorait kivitte; de mivel a folyamodásához csatolt irományokból világosan kitetszett: hogy a város tanácsa engedelmé 's tudta nélkül lakást fogadott és letelepült, de kivált az, hogy egy két hittársa a tanácshoz benyújtott eszedésében őt erköcstelennek és csalónak nyilatkoztatta, melynek következtében vettették ki, a járásbeli fősz. bírónak meghagyatott, hogy a kivettett folyamodó zsidó erköcösségéről nyomozást tegyen. Az eperjesi posta-kiadónak abbéli folyamodása következtében: hogy őt egy falunlakó zsidó bérlő megbecsteleníté, sőt segédét (nemest) arculcsapta, a járásbeli sz. bírónak meghagyatott, hogy a vádlott zsidó bérlőt folyó hó 20án tartandó törvényszékre személyében beparancsolja. Zsoldos Ignác ur mezei rendőrségi könyvecskéje tárgyában kikűldött választmányának jelentése felolvasatott, hogy azt, valamint a tót nyelvre fordítást is megvizsgálván, a fordításbani eltérést czél szerűbbnek azon okokból véli: mert 1) kérdésekben, feleletekben adatnak elő a törvény szabályai; 2) hogy rövidebb annak elosztása (négy részre van felosztva: I. Rész: mit tilt a törvény, 's milly büntetéseket szab az áthágókra? II. rész: kik a bírák? III. rész: az eljárás módja, IV. rész: a mezei gazdaság hasznos szabályai.); 3) a mi a magyar szerkezetben több helyen előfordul, az a tótban egybekapcsolva adatik elő; — a tót szerkezet elfogadtatott. — Még egy nevezetes, a magyar literaturát illető kérdés fordult elő. Egy tb. eladta, hogy négy év előtt, a Kölcsey munkáinak előfizetésére felhíváskor több tagok, a közgyűlésben egy akkor hivatalos viselő (ki megyénkben többé nincsen) egyénnek az előfizetési pénzt átadták, 's hogy mindegyik sem a munkát, sem pedig pénzüket meg nem kaphatják, — elhatározatott: hogy azon egyéntől a t. hatóság által a pénz letételese eszközöltessék. — Megyénket illető számos tárgy intéztetett el, a gyűlés mai nap berekesztetett. — Ujdonságul azt jegyezzük meg: hogy ámbár a tisztújításoknak határnapja még nincs tudva, a vetélkedők már mozogni kezdenek — neheztelések, haragcskák, egymásiránti bizalmatlanság jelesekéi mutatkoznak; de biztat a r e m é n y, mert arról kezeskedik Sáros műveltsége, hogy összefognak simulni az utolsó na-

pon, 's a barátság fogja fűszerezni, a közmegelegedés pedig koszorúzni ama nemzeti ünnepet!

Hirlapi kalászek.

Pesti Hirlap. (232 sz.) Boesánatot kér, hogy ezuttal vezérezkivel nem szolgálhat.

Jelenkor. (23.) E czím alatt „Kölcsönös értesítésül“ egy criticali irány-czikket kezd meg Szontag G., politikai viszonyaink fölött elfogulatlan nézeteket nyilvánítandó, 's a pártok vitáit a napirenden lévő specialitások felett a philosophia és történet szövétnekével fölvilágosítandó, hogy eszközölni segítse, mikép valahára egymást megértjük, miután Zsokkevel együtt hiszi — a mit Széchenyi gróf is elég nyíltan megmondott jeles academiái beszédében — hogy az emberi bajok legegységesebb kútfeje a félreértés.

Nemzeti Újság. (23.) „Korunk ügyei“ rovatában velős cikket kezd meg gr. Majláth János a királyi városok országgyűlési szavazata, rögtöni következményei 's a kerületek és káptalanok szavazata iránt. Az értekezés hat alapelve van építve, melyek előlegesen is főtájékoztató szolgálhatnak a gondolkodónak. A városi reform egész ügyét két kérdésre különíti a ns. gróf, t. i. 1) hogyan választassanak a városi követek, és 2) hány vokssal birjanak az országgyűlésen? — A választás basisaul a népesség tétetik, valamint a vokssok miképi meghatározása alapjául is.

Hírnök. (22.) Melléklapjaiban „Észrevételek“ közöltek, mégpedig combinativus észszel írva K—U. J. adózikkeire és a P. H. 88 's 221 számabeli, városi szavazati jogról szóló cikkekre, 's ezeknek ellenében hitteles adatok sorolásával bizonyítja, 1) hogy valamennyi városnak, mely az országgyűlésre jelenleg követeket küld, joga, valóságos törvényen és nem csak szokáson alapul; 2) hogy az országgyűlésre hivatalos városok közt, egyetlenegy sem létezik, mely valamely törvényünkben mint sz. kir. város érdekelve nem volna. Mindezt törvényekre hivatkozással be is bizonyítja 's így megezőfolja a P. H. szerkjének számtalanszor kifejezett azon állítását, miszerint a városok szavazati jogának kérdését a „corpus juris avas obscuritásaiból“ megfejteni akarni magokra a városokra nézve egyáltalán nem kívánatos; továbbá, hogy ha a vármegyéket e kérdésben a törvény mezejére vezetnék, 23 kir. városnak országgyűlési joga lehetne veszedelmezett, végt ugymond — az avas obscuritásokat nem ismerő 's azért obscuritásnak nevező P. H. szerk., — annyinak joga nem alapul törvényen, sőt 5 olyan is állítatik, melyeknek még csak nevek sem fordul elő törvényeinkben. — Ime, szép lassacsán mindezen napfényre jönnek! Csak rajta; meg kell szüntetni a mystificatiót, és kimutatni a kajdászat által szerzett némi tekintélyek semmiségét!

Erdélyi Híradó. (21, 22.) Bevégzi a kolozsmegeyi követjelentésről szóló cikket, melyben mint párányütökörben szemléltetők a politiai szellemletnek, az országgyűlés folytatán kifejezett tény-alakzati.

Mult és Jelen. (21, 22.) A már egyszer említettük szász ünnepély bővebb jellemzéseül négy pohárköszöntést közöl amaz áldomásozás folyamából, melynek, mint tudjuk, a magyar nyelv 's nemzetegység ügyében legkevesb okunk sincs örvendezni. Hiszük azonban, hogy a férfias önéretet tűrnitudo szelidsége nem fog ellenáldomást hangoztatni. Toldalékában a hajóslegények büntetéséről 's a cserkeszek vallásáról van valami.

Vasárnapi Újság. (461.) Ötödik közlésül folytatolag ad jelentést és előleges kivonatot egy méhtenyésztést illető új kéziratból.

Magyar Gazda. (23, 24.) Érdekesb cikkei: „Átmenetel a váltógazdaságba“, „Bokros rozsa“ és „Szarvasi lóhere.“ — Gazdasági állapotunk megismerését eszközölő adatokkal átszőtt gazdasági tudósítást közöl a Pinka vidékéről (Vas m.) Jelentsik József tisztartó, melyhez hasonlót minél többet ohajtanánk. —

Hála 's köszönet. Öt súlyos évet töltött 9 éves fiam Ferencz leirhatlan fájdalom közt többet a földön göresös hanykolódással, mint ulve vagy feke, a hólyagkö-nyavalában sinylódve; végre több emberbarát tanácsára hallgatva orvosi segínyt a fővárosban kerestem, mit t. Szeth Róza Fiath Péterné asszonyság, a budai nőegyesület egyik érdemes tagjának közbenjártaival a fenséges pártfogónő legkegyelmeseb rendelete következtében leltem is. A legnehezebb műtétel közt elvettett fiamtól a hólyaghoz nőt 4 latos kö. 's így meg lön mentve, 's most ép egészségben karjaim közt van ő. Ez életet a haláltól választó műtételét dr. Schöpf August ur végezte; az orvosi ápolás a pesti kisded kórházban történt. En alábbirt gyermekem egészségessé lette által legboldogabb anyja, szót nem találok a fentisztelet asszonyság, dr. Schöpf ur, 's a kisded kórház fentartó egyesület iránti hálám 's köszönetem kifejezésére; illyest csak anyja érezhet, 's holtaig csak egy anyja szivében maradhat. Tata martzius 8 1843. Patak Jozsef a özv. Peltenkofferné m. k.

Nagybritannia.

Roebuck ur indítványa az afgani háboru okainak megvizsgálása iránt megbukott; azonban érdekes néhány állítását megemlíteni, melyek beszéde folytában feltűntek. Ő összesen véve politikaitlan 's igazságtalannak mondá az afgani háborut, melynek keletkezését leginkább az előbbi külügy-miniszternek köszönhetni, kit ő egy új vegytani találmányhoz, a gyúfához hasonlít, mely bármi idegen testtel legesekélyebb dörzsölködésnél lánggra lobban. Mondá, hogy akkor azon félelem aggodtatá Angliát, hogy Oroszország Persián át veszélyessé lehetne az indiai brit birodalomnak; 's kit támadtak meg e félelmökben? nem Oroszországot, nem Persiát, hanem Dost Mohammedet, Anglia barátját. Erős ellenségtől ova kodandók gyöngé barátot támadtak meg. Ha volt is veszély Oroszország részéről, azt nem kelle Dost Mohammed legyőzése által mellőzni; különben nem is fenyegetett veszedelem ezen oldalról, 's ő e félelmet nevetségessnek tartja. Az orosz birodalom szélső határa még olly messze fekszik az Industól, annyi bércz, sivatag, 's ragadó folyam, annyi harcziás nép fekszik közben, hogy míg az Indusig hatolhatna Oroszország, igen sok bajon kellene keresztül esnie; különben még nagy Sándor is, az ő kornak ama harczi-istene, az Indusnál kénytelen volt megfordulni. Egyébiránt az Angliának van oka panasznar orosz túlhatalmoskodás miatt, támadja meg azt nyílt harciban, támadja meg a keleti tengeren, 's legalább egy hónap alatt minden orosz hajó el lesz onnan sepeve, 's az orosz óriás pénzzúke miatt is törpévé silányuland.

Mart. 9én mindkét parlament házban igen hosszú 's igen élénk vitakozások tárgyai voltak az Ellenborough lord indiai proclamatioi. A felsőházban Clancarde marquis, az alsóban Smyth ur indítványoztak korholó szózatot. Wellington hg. 's Peel ur védelmezék az indiai főkörmányzót 's pedig olly hatályosan, hogy az indítvány a felsőházban 83 szóval 25 ellen, tehát 58 többséggel, az alsóházban pedig 242 szóval 157 ellen, 's így 85 többséggel elvettették. Erre nézve egy londoni levelező azt jegyzi meg: mikép a közönség legnagyobb része nem is igen köszöni meg a fővédőknek azon fáradságot, melyet a védelemre vesztegettek, minthogy ezalatt jobbat is tehettek volna, 's van számos tárgy, belső viszonyokat illető, mely üdvösebb eredményekre vezethetne, illyféle személyességi patvarkodásoknál. Ama bukkenő abban van, hogy az ellenzék kénytelen ideiglenesen illyféle meddő csatákat öngötnözni, minthogy a belviszonyok kérdéseire nézve önmagával sem tud egyezni. Legújában, mig erejüket tan jobban összpontosítják az ellenzékiek, a gabnatörvény-eltörlés iránti indítványt husvét utánra halasztották.

Sir R. Peelt ujjlag veszély fenyegeté; bizonyos Stephensont, gyanús külsejénél fogva, fogtak el, ki számos szentirati mondatok idezése közben kivallá, hogy ő saját, — 's minden keresztény kötelességének hiszi „e rosz miniszter“ meggyilkolását.

A martz. Skai alsóházi ülésben Hutt ur törvényindítványt tön az idegenek honosítása tárgyában, 's pedig a honosítás könnyítése 's kiterjesztése iránt. Ő azon szempontból fogta fel a dolgot, hogy más országok könnyítik az idegenek letelepítését; Anglia pedig inkább visszajeszteni törekszik a külföldieket. A bill leginkább oda irányult, hogy a honosítottak polgárjogai kiterjesztessenek, 's a honosítás hatalma a parlamenttől a statustanácsra ruháztassék. Az indítvány megbukott.

A honosítási törvény indítványozója Hutt ur a többek közt ezeket is mondá, indítványa támogatására: „A külföldiekre nézve fenálló törvény, mikép az most fenáll Angliában, szigorúbb, mint egyéb polgárisodott nemzeteknél. Ha még soká halasztatik annak módosítása, China is megelőzendő e pontban Angliát. A mostani rendeletek szerint idegen nem szerezhet földbirtokot Angliában, sem polgári sem katonai hivatalt nem viselhet. Ha a parlament ad honosító levelet, mely azonban 150 fr. sterlingbe kerül, lehet ugyan földbirtokossá, de nem nyer végrendeleti sem örökösödési jogot, 's ezt külön kell ismét a parlamenttől kinyernie. Személyére nézve a parlamentből 's minden hivatalokból kizárva marad. Ha a honosított idegen, kereskedést üz, csak úgy részesül a született angolokkal hasonlólag minden hasznokban, ha kimutatja, hogy honosító oklevelének megnyerése óta már több évig élt Angliában, 's ez idő alatt két hónapnál tovább nem volt távol. Ez már sokféle zaklatásra nyújtott alkalmat. Idegen hgek 's más magas rangú személyek gyakran feloldattak e rendszabály nyomasztó terhétől; ezért másokra nézve is meg kellene szüntetni ezen igazságtalan 's esztelen szabályt. Azelőtt számosan jöttek politikai vagy valási üldözöttek Angliába, 's eredetileg leginkább azoknak köszönhetni az ország műiparos túlnyomóságát. Most nincs

semmi biztatás a külföldi számára, hogy Angliába menjen; 's ha kiköltözik, inkább máshova viszi tudományát 's művészetét; ha nem teszi Angliát barátivá, mindannyi vetélytárs keletkezendik általok.

A chartista per megkezdett, azaz ama 60 egyén ellen, kik a múlt évben történt manchesteri csendzavarásokban részt vettek. A vádlottak közt vannak a chartista főnökök Feargus O' Connor, Macdonall, Schollefield és M' Carteney. Legérdekesebb hiszik az leend, mikép fogja magát O' Connor védeni.

Franciaország.

A kormány tudósítást kapott azon iszonyú földindulásról, mely nem rég majd minden nyugatindiai szigeteket megrengetett. Guadeloupe szigetének egyik legjellegesebb városa, Point-à-Pitre tetemesen szenvedett, majd egészen felromboltatván; 50 czukorgyárból csak három maradt fen, 1500 emberélet sérült meg, számos pedig elveszett. A földrengés borzasztó égháboru kísérte.

Azon szerencsétlenséget, mely Guadeloupe szigetét érte, bőven leírják a hírlapok. Ezen rajzok szerint, melyeket részint Martiniqueből érkezett újságok, részint magán levelekből merítnek, úgy látszik valóban, hogy Pointe-à-Pitre városában kö kövön nem maradt, hogy a lakosok harmada, 4000-nél több, elveszett, 's azonfelül 15,000 ember hajlék nélkül van. A sebesültek száma igen tetemes, kik mindnyájan Basse-Terre városába vitettek. A zord halmaz közt fenállva maradt a templom homlokzata, mellynek óra-lapja még mindig 10 óra 35 percet mutatott, mint a számos elhúnytak e végső óráját. Magának a földrengésnek leírásából imezket közzöljük: Guadeloupe szigete, sekélyes tengerárg által két, egy alacsony 's magasabb részre osztva lévén, a földindulás által csak alacsony részében szenvedett. A hegyek azonban a magasabb részen is érezték az elemharc hatalmát, hasadékokkal borítottatván el, 's a folyók megszüntek folyani. A földrengés alatt kiállhatlan hőség uralkodott; este 10 órakor ismételtetett a lökés, de kárteletlenül. A házak beomlásának pillanata embereket 's állatokat az iszony érzetével tölte el. Volt vonítás, böngés, sírás, sívalkodás és jajgatás. Kit rögtön agyon nem ütött az omladék, az utczákra rohant; az egész lakosság imádkozva borult térdire, 's olylly értelem foga el mindenkit, mintha a végső ítélet napja tűnt volna fel. A földrengés az által jelentkezett, hogy az előestén gőzök boriták a látkört; közvetlenül előbb porfellegek kavargtak az egész sziget felett, 's midőn ezek elváltak, minden lángra borultan égett. A földből t. i., a hasadékokból, 's a Soufrière tüzhegyből tűz tört elő, mely mintegy 60 ponton gyujtott. A helytartó első rendelete az volt: hogy a gyöngékedőket eltávoztatván a munkabíró férfiakat dologra szólítja a halmaz eltakarítására, 's a halottak eltemetésére, mellyek a levegőt döglesíték. A hova nem férhettek, tüzet raktak a holttestek elégetésére, minthogy hollétük könnyen kitalálható vala az oda rajzó legyek szerint. Különbösen is folyvást dühöngött az égés; oltásról szó sem lehetett, miután minden fecskendők 's egyéb vedrek összezuzattak. Minden nyilvános épületek, a kincstár, a levéltárak, minden számadási 's kereskedői könyvek füstben enyésztek el. Párisban e gyászír nagy rémulést okozott, főleg a IV. Henrik nevű collegiumban, hol nagy számmal vannak növendékek azon gyarmatokból. Mindünnen lépések tételenek a nyomornak segélyezések általi enyhítésére. A párisi püspök, 's a hírlapok felszólításokat bocsátottak az emberbarátokhoz. A király maga 20,000, a királyné 10,000, Madame Adelaide 10,000, Montpensier hg. 1000, Clementine hgnő 1000 frankkal járultak e jótékony gyűjtésekhez.

A Guadeloupeban károsultak fölségelésére több lapban jelentek meg aláírások; a többek közt Rotschild testvérek 10,000 fr., egyéb házak két két ezer, mások ezer franknyi segélyt adnak, a J. des Débats szerkesztősége 300 frankkal nyitja meg az aláírást. Az egész szerencsétlenség értékszáma még nem tudatik, de beszélnek, hogy árukban 25 millió, egyéb ingó 's ingatlan javakban 30 millió legalább is elveszett.

A Rio-Janeiroban folyó alkudozásokra nézve azon hír érkezett, hogy Ellis angol követ ugyan nagy ügyességgel fogott a dologhoz, de az oda érkezett francia követ Langsdorff urban színtolly ügyes mint fáradhatlan vetélkedőre talált. Langsdorff állását könnyíti még azon viszony, hogy a francia 's brazilai udvar közt nem sokára atyafiság fog létre jöni. Egy párisilevelező azt jegyzi meg, hogy a többi europai nemzetek köszönettel tartoznak Franciaországnak azért, hogy a brazilai kereskedés egyedáruságát Anglia kezéből kicsavarni törekszik.

Villemain igen érdekes és kimerítő tudósítást nyújtott be Franciaország iskolái állapotjáról, mellyhez hasonló minden ötödik évben közöltetni ígértetik. Fel van

olt jegyezve minden a tanítók, tanulók, tudományok, intézetek iránt, szóval: az egész jelentés valóságos kincs a oktatás-ügy statistikájára nézve. Megemlítjük itt csupán az ugy nevezett pensionatusokat, vagyis tan és nevelőintézeteket. Ilyen van 914. Tanítók közt van 120 pap; segédtanító van 3335, növendék 34,336. A másodrendű tanításra így áll a költség aránya: a status részéről 1,883,077 fr., a megyék adnak 42,690, a községek adnak 2,395,647, a családok 22,757,967 frankot, tehát összesen 27,678,781 fr. Igen feltűnő, hogy Páris, míg 610,000 lakosa volt, 4152 növendékkel bírt, most, midőn 1 millió lakosa van, csak 5000 növendékekkel bír. Oly hivatal, mellyre magasabb tanultság kívánatik, 60,000-nél több van, mi évenként mintegy 3000 megüresülést föltételez. — Villemain tudósításával a szabadelvű sajtó igen meg van elégedve; azonban az egyházi lapok új okot találnak benne korábbi sérelmeik felhozására, mellyek leginkább a körül pontosulnak, hogy a statusnak nem kellene a versenyt gátolnia, miszerint az országos iskolák mellett szabad tanodákat is lehessen alapítani.

A legfőbb 's legérdekesebb pont eldöntése után némi egykedvűség mutatkozott a politikai mezőn, melly közé az ellenzék az által vél egy kis élénkséget vegyithetni, hogy fölmelegíti a Remillytől egykor már tett indítványt: miszerint fizetéses hivataloskodás kamraköveti tulajdonsággal összeférhetlen. Ez izben Sade ur vállalá el az indítvány előadását. — Jelenleg szőnyegen levő tárgy a jegyzői iratok alakja, 's leginkább a körül forog a dolog, hogy megállapítsák: mikép olyféle oklevelek, mellyek a köztársasági 11dik év ventose 25ke óta keltek, ne legyenek megtámadásnak kitéve, mivel a törvény értelme szerint egy segédjegyző vagy két oklevéltanu jelenléte nélkül irattak, hanem hogy cenzurál az érvénytelenség büntetése alatt szükséges legyen törvényesen érvényes írásbeli határozatokra nézve, adományzások, adományi visszahuzás, végrendelet, házasságkötések körül, hogy ama két föltétel okvetlenül betöltsék.

Spanyolország.

Spanyol lapok azon újságot közlik, melly ha való, igen nagy fontossággal bírhatna következményiben: hogy több mexicói partváros oda nyilatkozott, mikép a spanyol anyarsághoz akarnak visszacsatlantani.

A madridi választásokban nagyobb részt megbukván az ellenzék, azzal kecségteti magát, hogy a tartományokban kedvezőbb eredményeket hozand létre. Azonban a legközelebb vidékekről már hírek érkeztek a fővárosba, hogy ennek választásai nagy benyomást csináltak, 's hogy e benyomás hihetőleg a távolabb tartományokra sem vétendi el hatását. — A kormányzó évnappját a testületek illő tisztelkedésekkel ünnepelték. A nemzeti őrség főnökének üdvözlő beszédére, melly a többek közt legszívesebb volt, Espartero illy értelemben válaszolt: „Mély hálával fogadom szerencsekívánatokat. A nemzeti őrséget lelkesítő szellem lelkesít engem is. Mi egyesülten mindig készek leendünk, ha kellene, áldozni magunkat a spanyol nép szabadsága, függetlensége, 's a királyné alkotmányos trónjért. A királyné 's a haza számolnak reánk, számoljatok ti én reám. Mint katona, polgár, 's országfőnök soha sincs más érdekem, mint a haza dicsősége 's boldogsága. Ha ellenségek akarnak megtámadni szabadságunk és függetlenségünket, szétlobogtatnók mi, én vezérekül, Castilia soha be nem szennyezett zászlaját, 's megmutatnók a világnak, hogy a spanyol nép akar is, tud is szabad lenni.“ Tűzzel mondott szavai kellemes 's élénk benyomást okoztak a gyűlekezésben. Az aggharcosok ebédjenél is hasonló értelemben szólt a kormányzó, különösen kiemelvén hadtársainak bátorságát a két évig folyt háboruban, mikép vére az ő vérekkal elegyült, 's mikép egy közös jóért küzdöttek és szenvedtek. Az aggharcosok igen érzékenyen bizonyították be vezérök iránti hajlandóságukat.

A csempészet újabb merészségre vetemül. Gibraltarban, mondják, társulat alakult, melly a csempészetet nagyban akarja üzni, 's e végre még gőzhajókat is használni. A legkülönösebb az, hogy épen azon lapok, mellyek e visszaélések miatt legnagyobb zajt ütnek, azonnal zsarnokság 's árulásról szólnak, ha a kormány erőteljes rendszabályokról gondoskodik azoknak elfojtására. — Illy declamatori ellenmondások másutt is mutatkoznak!

Az ayacuchok, vagyis a törvényszerű haladás pártjának, mikép önmagokat nevezik, győzedelmé olytökéletes, hogy az a koalíció minden számításait semmivé tette, 's pedig annál sujtóbban hatott, minél váratlanabb volt a csapás. A vesztes szégyenét palástolandó most a koalíció azon panaszkodik, hogy a választások nem voltak eléggé szabadok. Ez oly fogás, mellyhez minden alkotmányos országban nyulni szoktak, hogy

t. i. választások idejékor a hatalom visszaélései ellen szavalgatnak. Spanyolországban ezen panasznak többször lehetett helye, midőn például 1839ben a hátrásdiak állottak a kormány élén 's minden áron föllevék magokban hogy győzniök kell, bármibe kerüljön is, 's bármimódon legyen is eszközölhető. Akkor egy erőszakos lépés a másikat érte; de ma ez nincs úgy, 's a kormányi visszaélések elleni panaszok oly alaptalanok, hogy bebizonyításukra semmi ténny sem hozhatni fel. Csekélyes körülményeket szedegetnek elő az ellenzék, azokat eltorzítják, 's belőlök vasok igaztalanságokat koholnak. Tettleg pedig mindinkább eltűnedez a koalíció a választások valóságos küzdhelyéről, mi leginkább tanúsítja, hogy a szövetséges madridi lapok, nagy számuk 's hatalmas szószátyárkodásaik daczára is igen csekély befolyást gyakorolnak a közvéleményre. Bárki hitte még a szövetség erejét, most meggyőződik csalódásáról, mert Madridban, sőt az egész tartományban, hol főszéke 's gyűpontja volt a cselszövény és ármánynak, teljesen megsemmisült az.

Barcelonában is megkezdett a választási harc, 's pedig minden kitelhető keserűséggel 's dühvel. Hiába, az emberek nem tudnak okulni, még saját veszedelmükön 's kárukon sem. E városban az ellenzék uton utfélen, hírlapokban, kávéházakban, mindenütt és szüntelenül a kormány ellen gyűlölséget predikál, szintazon galád ingerlés 's gyalázás segéd-szereivel, mellyek a múlt novemberi zendületet megelőzték, 's mellyeknek oly szomorú, oly tragicus következményei voltak. A Constitutionnal szörnyen kikel a „retrogradok“ fondorkodási ellen, kik a kedélyeket felzaklatni, a békét zavarni, 's a városra új szerencsétlenséget hozni akarnak. Szolgai vén bűnösöknek nevezi őket, kik semmi bűnmerénnyel el nem sápadnak, 's hidegen nézik, mint szennynek magokat becsületes polgárok testvérverrel, az ő sötét czélzataik elősegítésére.

Martius 3kán költ kormányzói rendelet szerint a spanyol tengeri kikötők a szabad raktári joggal igen terjedt értelemben ruháztatnak fel. Voltak eddig is néhány helyen illy szabad raktárak, de az intézkedés egészben czélszerűtlenül volt alapítva. Ezentul a raktárlati áruk nem fizetendek más adót vagy helypénzt, mint 100tul egyet, 's ezt is csupán az intézkedés kölcsönének födőzésére. E jövedelem nem fog országos czélokra fordítatni, hanem a kereskedési ügy rendelkezése alá esik.

Belgium és Németalföld.

A képviselői kamra Belgiumban végre bevégzé a czukortörvény fölött tömördek hosszúra nyulamlott vitatkozását; az eredményvel egyik rész sincs megelégedve, sőt oly állapotra vezet, melly sem a nád-sem a repaczkornak nem igen fog kedvezni; azonban utóbbi mégis inkább kiállandja a versenyt hosszabb időre, 's így a nádczukornak csak lassuska haldoklás jut osztályrészül. Az adó t. i. abban állapított meg: hogy jövőben a gyarmati czukorra 45, a belföldire 20 frank rovatik 100 kilogramm összes súlytól. — A németalföldi kormány ugy látszik, komolyan veszi a takarékoság ügyét; az álló hadsereg 7000 emberrel fog kevesbítettetni. 's több rendbeli fölösleges hivatalok meg fognak szüntetenni. Az örökösödési adóra nézve az hozatott tervezetbe, hogy az 1000 frtól 25,000ig való örökség 1 száztulit, 25—50,000ig 1/2, 50,000on tul pedig 2 száztulit ilzessen.

Szerbia.

Kiamil pasát Belgrádból Konstantinápolyba hitták meg, hogy személyesen adjon fölvilágosításokat az utóbbi szerb forradalom jeleneteiről. A zultán válasza, mellyet az orosz követ nem mert Pétervárra elküldeni, az Echo de l'Orientban közzé tétetett, 's némelylek igen aggnódnak e lépés következményei miatt.

Haiti.

E szigetet a nem régiben szenvedett földrengésen kívül újabb szerencsétlenség érte. Ugyan is fő városában Port-au-Princeben jan. 9kén egy vegykém műhelyében tűz támadván, a város legszebb részében mintegy 400 házat elhamvasztott; az összes kár közel 9 millió dollárba beesültetik. Sok család inségre jutott; emberélet azonban nem veszett el.

Északamerikai egyesült státusok.

Az Oregon-billre nézve azt határozták, hogy a külügyi bizottságnak adják át megvitatásul, mellynek elnöke Adams ur; minthogy pedig ez határozott pártolója a béke-politikának, 's Angliának sem ellensége, az oregonbill pártolói e határozatot csatavesztésnek tekintik. Fontos az elnöknek azon üzenete, mellyben felszólítja a congressust, hogy miután a kormány nem képes a jövő évi státuskiadásoknak eleget tenni, gondoskodjék a közszolgálatról. — Minap említették lapjaink, hogy Cost

Johnson ur abbeli indítványa, mikép status-telekre kiadandó 200 milliónyi utalványok létesítése által kellene az egyes statusok adósságait lefizetni, megbukott; mindazáltal igen számos barátja van ez indítványnak mind a congressusban, mind kivüle, jelesül az elnök miniszter tanácsában is vannak, kik azt pártolják. Bizonyos, hogy az egyes statusok, habár volna is módjuk, még sem igen készülnének adósságaikat kifizetni, 's hogy az adósság-tagadási tan mindinkább terjedez. És nem hihető, hogy hitel, becsület 's bizalom nélkül sokáig fenállhasson az unio. Ezt a józanabb gondolkozásuk jól állítják, 's így nem maradand egyéb hátra utóbb is mint hogy az

összes ország-szövetség vállalja el az egyes tartományok hitelezőinek kielégítését. A cabinetben törtéendő változásokra nézve ezt jegyzi meg egy washingtoni levelező: Webster Dániel valószínűleg Angliába menend, rendkívüli helyét Maclane Lajos töltendi be, ki mérsékelt whig; Caleb Cushing Chinába menend, melly célra 40,000 dollár van szánva. Ezen férfiú igen nagy elmetehetiséggel bír, 's reménylik, hogy a chinai diplomatiának teljesen embere lesz. Rendelkezésre egy kis nászádká szolgál, 's igen lehetséges, hogy Északamerika fegyver nélkül ugyanazt éri el, mit Anglia három évi háboru után. A párisi követségre tengerész miniszter Upshur ur fog alkalmaztatni, Berlinben

Wheaton meg fog maradni, de Bécsből Janifer ur aligha vissza nem tér. Spencer ur, hadminiszter le akar mondani hivataláról, miután családját azon szerencsétlenség érte, hogy fiát, mikép lapjaink említették, hajón történt lázadás miatt felakasztatta a hajónagy, ki az ellene emelt vád után 's a bíraktól fölmentelt.

Rövid Közlés.

Fellowes ur egy második archaologiai utazást teend Lyciába a Xanthus sikra, melly célra Angliából 60 segédet viend magával.

Szerkesztő: Szenvey József.

Hivatalos Jelentések.

Csődök.

8067. Heves vármegyének törvényszéke jelentése következtében kihirdetés végett megiratik: hogy török-szentmiklósi izraelita Singer Moyses ellen csődületi per rendeltetett, 's a hitelezők megjelenésére határidőül f. é. május 15ik napja tüzetvén ki, ideigleni tömeggondnokká Budai István török-szentmiklósi lakos, perügyelővé pedig Véges László tisztii alügyész nevezetett. Költ böjtelőhő 28án 1843

6959. Zemplén vármegyének törvényszékének jelentése szerint varannói lakos Gürtler Károly ellen csődületi per indítván, az illető hitelezők megjelenésére 1843ik évi május 4ik napja tüzetvén ki határnapul, és tömeggondnokká Orosz László esküdt. perügyelővé pedig Kulin Péter hités ügyvéd nevezetett. Költ böjtelőhő 28án 1843.

6995. Vas vármegyének törvényszék Ság helységében lakozó Scheiber Márton izraelita kereskedő tömege ellen csődpert határozván, és megjelenési határidőül f. évi május 3dikát tüztvén ki, ideigleni tömeggondnokká Molnár Mihály uradalmi számtartót, perügyelővé pedig Hettyey István hités ügyvédet nevezte. Költ böjtelőhő 21én 1843.

10278. Pest vármegyének törvényszéke által Korbl Burkhart Török-Bálint helységbeli lakos ellen rendelt csődpertben a hitelezők megjelenésére f. é. aprilis 20ik napja tüzetvén ki határidőül, ideigleni tömeggondnokká Krispek Mihály uradalmi tiszt, perügyelőnek pedig Jakovits József ügyész nevezetett. Költ böjtelőhő 14.1843.

9902. Somogy vármegyének polgári törvényszéke által, nejjével megszökött Lóth Mihály orgona készítő, néhai Semsz János vargamester, nemkülönb Preiner Ábrám üveges szulki lakosok hitelezői csődületére f. é. május 9ke határidőül kütüztvén, tömeggondnokká Hebrang Ádám szulki lakos, perügyelővé pedig Kontrásy János hités ügyvéd nevezetett. Költ böjtelőhő 14én 1843.

9903. Somogy vármegyének törvényszéke Mesztegny helységéből megszökött Mayer József ácsmester hitelezőinek csődületére f. é. május 9ik napját tüztvén ki határidőül, ideiglenes tömeggondnokká Romy Ferenc helység biráját, perügyelővé pedig Tevely Elek hités ügyvédet nevezte ki. Költ böjtelőhő 14én 1843.

9070 Mosony vármegyének első alispánja jelentése szerint, magyar-óvár mezővárosa tanácsa által, Baer József vagyobukott polgár és főfős kereskedő hitelezőinek csődületére f. é. april 20án határnapul kütüztvén és ideigleni tömeggondnoknak Auer József helybeli tanácsnok, perügyelőnek pedig Tegye Alajos hités ügyvéd nevezetett. Költ böjtelőhő 7ik 1843.

9924. Zólyom vármegyének törvényszékének jelentése szerint, Kralócz helységnek lakosa De dok Pál ellen csődületi per rendeltetvén a hitelezők megjelenésére f. évi május 15ő napja tüzetvén ki határidőül, tömeggondnokká mondott helységnek jegyzője, perügyelővé pedig Predanóczy János tisztii ügyész nevezetett. Költ böjtelőhő 14. 1843.

9085 Pozsony városa tanácsa Kuarek Ignác megbukott asztalos mester ellen csődöt határozván, az illető hitelezők megjelenésére folyó évi aprilis 24dikét tüzte ki határidőül, 's pergondnokká Cservinka Károly tisztetvélő ügyészt nevezte. Költ böjtelőhő 7ik 1843.

1799 Bihar vármegyének polgári törvényszéke jelentvén, hogy Várad-olaszi mezővárosában lakozott néhai Bölönyi László elmaradott özvegye hitelezőinek csődületére f. é. május 1je határnapul kütüztetett, 's tömeggondnokká Szaecsvay Ferencz nemesek hatnagya, perügyelővé pedig Tokody Agoston tisztii ügyvéd nevezetett. Költ böjtelőhő 14ik 1843.

Csödszünetés.

9947. A magyar tengeremléki kormány közelebb jelentvén: hogy miután Treves A. D. hitelezői minden követeléseiket a megbukott hitésére Treves született Mandolfo Reginára átruházták, 's ez férje tömege elvállalójának bíróság is elismertetett volna, az említett Treves A. D. ellen rendelt csődpör megszűnt; ugyanez 1841dik évi junius 1én 18780. sz. a. kelt körlevelre vonatkozólag kihirdetés végett megiratik. Költ böjtelőhő 14én 1843.

Váltótörvényszéki idézése.

2778. Szabó Pál panaszolttnak holléte nem tudatván, neki Rosenthal B. által, ellene 550 pfrt iránt támasztott váltóügyében a vt. Ir. 214. sa rendeletéhez képest a pesti e. b. Vtörvényszék előtt leendő megjelenésre, f. évi majus 2ik napjának 9ik órája tüzetik ki. Költ Pesten a kir. e. bír. Váltótörvényszéknek 1843ik évi martius 20ik napján tartott üléséből.

2432. Gróf Vay József panaszolttnak tartózkodási helye nem tudatván, az ellene Tély Alajos panaszló által két rendű összesen 900 pfrnyi váltókövetelés iránt indított váltóügynek tárgyalása végett a váltótörvénykönyv Ir. 214. s. értelmében folyó 1843. évi april 24kén reggeli 9 1/2 órakor a pesti első bíróság kir. Váltótörvényszék előtt leendő megjelenésre idéztetik. Költ Pesten az első bíróság kir. Váltótörvényszék 1843ik évi mart. 13ik napján tartott üléséből.

2544. Kohn Ignác z, kinek tartózkodása nem tudatik, az ellene Domian Ignác által 40 pfrt iránt indított váltókereset tárgyalása végett folyó 1843ik évi april 28ik napján reggeli 9 1/2 órakor a Váltótörvényszék előtt jelenjen meg. Költ Pesten az első bíróság kir. Váltótörvényszék 1843. martius 16án tartott üléséből.

Kötelezvény semmisítési hirdetmények.

(87) 2591. Friedmann Henrik folyamodása következtében ezennel közönségesítettik, miszerint egy Pesten február 3án 1843. kelt 100 pfrtől szülő, saját rendeltére általa kibocsátott, Karpus Márk által elfogadott, Pesten fizetendő, folyó évi martius 6kán lejárt intézvényt elvesztvén, annak birtokosa arra felszólítottatik, hogy magát a pesti Váltótörvényszék előtt az alólirt naptól számítandó 45 nap alatt jelentse, különben a fentirt váltó megsemmisítettnek fog kijelenteni. Költ Pesten az első bír. kir. Váltótörvényszék 1843. martius 16. tartott üléséből. 1-3 (82) Károlyváros városa tanácsa elhunyt Spissich László helybeli tanácsnoknak örökösei folyamodására 108 pfrtől szülő 's kuniki szentegyházat követelőleg, a folyamodó örököseit pedig szenvedőleg illető kötelezvényen mostani tulajdonosának, tulajdoni joga bebizonyítására folyó évi januar 31től számítandó 4 évi 's napi határidőt avval tüztvén ki: hogy azon határidőnek elteltével azon véletlenül elveszett kötelezvény megsemmisítettni fog; miis közhírré tétetik. Költ böjtelőhő 14én 1843. 2-3 (83) 10277. Somogy vármegyének elaggott szolgálának nyugbéri pénztárát keresőleg, Vécsey József táblabíróit pedig szenvedőleg illető, 1836dik évi december 15ő napján 250 vfrtől kiadott, 's eltévedett adósevelnek, miután a tartozás átruházás utján megszüntetett volna, megsemmisítést országzerte kihirdettetni kérvén a kérdéses kötelezvénynek megsemmisítése közhírré tétetik. Költ böjtelőhő 14én 1843. 2-3

Óvás.

(81) Értésekre esvén, hogy tölem törvényesen elválasztott hiteseim báró Brauneker Mathild asszony nevére koholt némi hamis váltókat, 's adóseveleket, többi közt egy 30,000 pengő forintul szülő kötelezvényt is pénzhajhászás utján eladni avagy bezályogolni törekszik; kötelességemnek tartom minden jólelkű hitelezőt részemről nyilvános óváskép ezennel figyelmeztetni: hogy nevezett asszony által, avagy részére nevével alatt előmutatandó bármimemű kötelezvények mind hamisak, 's azok sem általam, sem törvényes örökösöm által soha elnem fognak ismertetni, 's fiztetni. Pesten 1843ik évi martius 17én. Balla Károly nyug. alezredes. 2-3

(86) Árverési hirdetmény.

A nemlétsága magyar kir. udv. Kincstár rendeletéből közhírré tétetik: hogy f. e. julius 25én kamarai Ungvár városában az uradalmi igazgatóság hivatalos szobájában tartandó nyilvános árverés utján következő haszonvételek fognak haszonbérbe adatni, u. m. 10r Az unghvári fejrőhajó-koresma. 2szor Arok. 3or Felső-Domonya. 4er Gerény. 5ör Hosszszűmező. 6szor Huszák. 7er Huta. Sor Ókemenze helységekben a koresmáltatás, az ahhoz való épülettel. 9er Nagy-Lázon a koresmáltatási jog. 10er Nevezke. 11er Radvancz. 12szer Rahonca helységekbeni koresma, 's koresmáltatás. 13szor Az úgynevezett veres koresma. 14er Kosztrján: 15ör Lyután. 16. Ó-Sztuzsiczán. 17er Új-Sztuzsiczán. 18szor Verchovina-Bisztrán a koresmák, 's koresmáltatás; nemkülönb 19er az ó-kemenzei. 20or a dubrinicsi, 21er a kis-bereznai, 22. a nagy-bereznai malmok. A bérleni kívánók elegendő bánatpénzzel 's készpénzzel, vagy egyéb szükséges biztosítással ellátva, a fentirt napra 's helyre ezennel meghivatnak. 1-3

(89) Haszonbérleti határidő.

Tek. Csongrád vármegyének részéről közhírré tétetik, hogy a megyében szállásoló és által utazó nemes katonaságnak a megyei szolgáltnak, 's a megyei biztosok és lovas katonák lovaiknak élelmeztetések haszonbérbe adásának f. hónap 19. napjára kihíresztelt határideje f. é. aprilis 9ik napjára áttétetett, helyül Vásárhely városa jeletvén ki. 1-3

A Gőzhajók elindulása Pestről.

Pozsony- és Bécs-felé: mindennap reggel 7 órakor egy utasoknak való hajó; " " " " minden szerdán és vasárnapon reggel 6 órakor egy rakhajó. Mohács- és Eszék-felé: minden pénteken Mohács- és Vukovár-felé: minden kedden Zimony- és Drenkova-felé: martius 25én és 28án.) reggel 5 órakor.

(88) Hartleben K. A. könyvárosnál Pesten

(váci-utca 437. sz. a. kapható:

Gazdasági Kistűkör

falsú ifjuság számára.

Karika Pál, Szentmiklósy Sámuel, és Taby Emánuel koszorúzott munkáiból szerkesztve. Kiadta a M. Gazdasági egyesület. S. 1843. kötve 20 p.kr

(85) Hirdetmény.

Ns Szabolcsmegyében kebelezt Tiszaberczeli m. 's tek földesuraságok által közhírré tétetik, hogy a határunkban, minden szikes helyek 's tavak, mellyekből több ezer mázsa finom szodát készíthetni évenként, árendába kiadatnak tiz azaz 10 évre árverés utján a többet ígérőnek 1843ik évi apr. 10én. Ugyanakkor egyttal árendába kiadatik helybeli révünk is jó állapotban lévő hidasunkkal, mellyekről bővebb felvilágosítást addig is adand a benlatkozó t. főbb birtokos ur. 1-5

Gabonaár, váltó garasokban.

	Tiszabúza	Kétezeres	Rozs	Arpa	Zab	Kukoricza	Köles
Pesten 1843. mart. 24én	125-145	95-98	85-90	70	57-64	75-85	120
Szegeden " 11k.	70	60	40	40	40	40	40
Komáromban " 11k.	98-105	86-92	75-62-68	43-45	82-92	42	42
Baján " 18k.	67-80	55-39-49	33-34	42	42	42	42
Nagyszombatban " 21k.	95-103	74-76	62-67	46-47	46-47	46-47	46-47
Győrött " 18k.	80-92	65-70	60-63	42-44	60-65	60-65	60-65
Pozsonyban " 21k.	92-112	80-86	68-75	46-50	80-90	80-90	80-90
Mosonyban " 16k.	88-114	74-80	52-66	41-48	70-80	70-80	70-80
Sopronyban " 17k.	103-125	84-93	75-82	51-54	88-95	88-95	88-95
Besztercebányán " 18k.	105-115	71-78	64-70	38-42	70-78	70-78	70-78
Miskolczon " 18k.	70-75	50-53	40-43	30-33	22-25	30-40	90
Pécselt " 11k.	85-90	70-75	65-45	50	40	50-55	50-55
Uj-Becsén " 3k.	80-90	70-75	40	40	40-42	40-42	40-42

Pénzkelet.

Bécs, mart. 21kén 1843.	p-pénzb.
5 pcent statuskötelezv. középára	110 3/4
4 pcent " " " " " " " "	101
3 pcent " " " " " " " "	77 1/2
1834ki statuskölesön (500 frt)	716
1839ki " " (250 frt)	288 1/4
1839ki " " (50 frt)	—
Bécsi bankköt. " 2 1/2 pcent	—
" " " " 2 pcent	—
Bankrészevények darabja	1640
Esterházy-sorsszám	51 1/4
Császár arany	101 1/4

Danaviz-állítás.

Budán mart. 23. reggel 6' 10" 9" 0 fölött.

Tulajdonos Borsos Márton. — Nyomatja Trattner-Károlyi. Uriutca 453.